A. Nuri Güntekin

Sahibi: Türkiye Öğretmenler Sendikası adına: Genel Sekreter Osman K. Akol,
Telefonlar: 17 49 27, 12 99 46
Yıllık abone bedeli 6 lira.
Adres: TÖS Yazışleri Müdürlüğü, Gazi Mustafa Kemal Bulvarı 14/1 Yenişehir — Ankara

CUMA 1 MAYIS 1970

TÖS

TÜRKİYE ÖĞRETMENLER SENDİKASI YAYIN ORGANI

YIL : 3
SAYI : 53
15 Günde Bir Çıkar
Fiyatı : 25 Kuruş

GAZETEMİZ, TÜRK ÖĞRETMEN TOPLULUĞUNUN SESİ VE BAŞLICA HABER KAYNAĞIDIR. OKUYUNUZ, OKUTUNUZ VE ABONE OLUNUZ. EĞİTİM TOPLULUĞU İLE İLGİLİ HABERLERİNİZİ ULAŞTIRINIZ!

BÜYÜK EĞİTİMCİNİN ARŞİVİ DÜZENLENİYOR

TONGUÇ Enstitüsü Kurulacak..

Köy Enstitülerinin kuram ve eylemini geliştiren TONGUÇ öldü ama düşünceleri ölmedi. Adının çevresinde hergün büyüyen bir sevgi halkası... Anılıyor, aranıyor. Kitapları, yazıları yeniden okunuyor.

Tonguç, çok değerli bir arşiv bıraktı. O, en küçük bir belgeyi atmayıp değerlendiren bir insandı. Bu arşiv düzenlenip kullanılacak duruma getirildiği zaman, Türk eğitimcilerinin ve yöneticilerinin önünü aydınlatan çok önemli araştırmalar yapılabilir ve faydalı bulgulara varılabilir.

Bu amaçla Genel Yürütme Kurulumuz, bu yılki 17 Nisan dolayısiyle yaptığı bir oturumda, bu arşivin düzenlenmesine ve "Tonguç Enstitüsü" adıyla çalışmaya açılmasına karar vermiştir. Çalışmaya yakında başlanacaktır.

——oOo——

Fakir Baykurt Göreve Döndü

Boykot nedeniyle bakanlık emrine alınan ve o süredenberi Ankara'da bulunan Genel Başkanımız Fakir Baykurt, Danıştay, bakanlığın yürütme kararını durdurunca, görev yeri olan Fevzipaşa'ya dönmüştür.

Amaçları Öğretmenleri linç Etmek Değil, Devrimleri Yıkmaktır

Karaman'da Karşı Devrimciler Ayaklandı...

Saldırıya Uğrayan Öğretmenler Basın Toplantısında

Öğretmenler Güç Kurtuldu

Gerici yobazların Karaman'daki, uçları önceden yaptıkları tertip ve hazırlıklar ile 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı törenlerini baltalamak istediler.

Özü itibariyle şeriat düzeni özlemcisi ve onların destekleyicisi olan bu Ortaçağ düşüncesinin temsilcileri, Milliyetçi Öğretmenler Birliği, İlim Yayma Cemiyeti ve benzeri örgütlerde yuvalanmışlardır. İktidar partisinin çıkarcıları ve yeni türeyen Millî Nizam Partisi, olayları örgütleyici olarak sahne gerisinde rol oynamışlardır.

Yağmur duası yapmak bahanesi ile halkın en nazik ve en asil duygularını istismar ederek 15 bine yakın köylü, işçi, esnaf vatandaşı mezarlık semtinde toplayan bu kara kafalı mürteciler, halkı töreni basmaya sevketmeyi başaramadılar. Korkunç emellerinin gerçekleşmesi için bahane bulmak üzere devrimci ve Atatürk'çü öğretmenlere saldırmayı uygun gördüler. Bu plânı uygulamak üzere lise öğretmenleri Celâlettin Özveri ile Mustafa Güleroğlu'na sataştılar. Bu işle görevlendirilen başıboş bir iki serseri Celâlettin Özveri'ye söverek görevini yaptı. Bu küfür ve sataşma öğretmenlerin sabırlı davranışları ile bir olaya dönüşmeyebilirdi. Ne var ki, olayın yaratıcıları plânın uygulanması için yakaladıkları fırsatı kaçırmadan halkı kışkırttılar. Öğretmenleri dövdüler .Kaymakamlık jipi ile öğretmenlerin Adliyeye sığınmaları üzerine kalabalık adliyeyi sardı. Öğretmenler yine Kaymakam jipi ile Konay'ya kaçırılmak suretiyle ölümden kurtarıldılar.

——oOo——

Saldırıya Nasıl Uğradık

Karaman olayları; aslında 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı günü olan olaylar değildir. Olayların patlak verişi, sadece o güne rastlatılmıştır. Aslında biz devrimci öğretmenlere, gerici çevrelerce çok daha önceden düşmanlık beslenmekte idi. Zira biz-

(Devamı Sayfa 4'de)

——oOo——

Tonguç Köşesi Açıyoruz

Gazetemiz bundan böyle, İ. Hakkı Tonguç'un yazıları için bir köşe açacak ve Tonguç'un zamanımızın olaylarına uygun yazılarını basacaktır.

Köy Enstitüleri Gecesinde (Seyhan Erdoğdu)

Köy Enstitülerinin 30. Kuruluş Yıldönümü Kutlandı

17 Nisan 1970 Cuma gecesi Köy Enstitülerinin 30. Kuruluş Yıldönümü, S.B.F. salonunda, kalabalık bir dinleyici önünde kutlandı. Bu sayımızda, konuşmacılardan O.D.T.Ü. öğretim üyelerinden Seyhan Erdoğdu ve Dr. Engin Tonguç'un konuşmalarını özet halinde veriyoruz.

Seyhan Erdoğdu konuşmasında, Köy Enstitülerinin hangi sınıfın eseri olduğunu anlatmıştır. Konuşmacıya göre "Köy Enstitülerini kuranlar Millî Kurtuluş Savaşını verenlerdir. Köy Enstitülerini kuranlar asker-sivil, aydın zümredir. Köy Enstitülerinin kuruluş dönemi Kemalizmin sanayileşme ve toprak reformu konusunda atılım dönemidir. Köy Enstitülerini yıkanlar ise, 1946'da canlanan ve gitgide güçlenerek iktidara hâkim olan emperyalistler, işbirlikçi burjuvalar ve toprak ağalarıdır. Köy Enstitülerini yıkanlar NATO'ya girenler toprak reformunu hasıraltı edenler, Marşhall plânına ABD yardımına (!) kucak açanlar, grev hakkını kısıtlayanlar, sosyalistleri söz hakkından mahrum edenlerdir.

Köy Enstitüleri yeniden kurulacaktır. Tam bağımsız Türkiye savaşını veren millî kurtuluşçular, kurtarılmış her vatan toprağında Köy Enstitülerini açacaklardır. O zaman, köyler birer devrim kâlesi, Köy Enstitüleri ise devrim karargâhı olacaktır. 17 Nisan Eğitim Bayramı halkımıza kutlu olsun." demiştir.

Engin Tonguç, "Köy Enstitülerinin gerçekte, Köy Enstitülerine bugün sahip çıkmak isteyen C.H.P. iktidarı zamanında ve C.H.P.liler tarafından kapatıldığını" şüphelere yer vermeyecek şekilde ortaya koydu. Engin Tonguç, dikkatle izlenen konuşmasında, Köy Enstitülerinde yetişen bazı oportünistlerin de maskesini indirdi. Bunların adlarını vermedi ama, bunların kimler olduğunu hep biliyoruz dedi ve İ. Hakkı Tonguç'un aslında Köy Enstitüleri ile köyün kalkındırılacağına değil, köyde sınıf bilinci yaratılacağına inandığını belirtti.

ANAYASA MAHKEMESİ'nin KARARI BEKLENİYOR

ANAYASA MAHKEMESİNDEKİ DURUM

Çerkesköy ve Gümüşhane Asliye Ceza Mahkemelerinden "ciddî görülerek" Anayasa Mahkemesine gelen itirazlarımız incelenmekte devam ediyor. Alanya'dan da bir dosya geldi. İlk iki dosya 624/14-f'yi ve 657/27'yi kapsıyordu. Alanya'dan gelen dosya ise ayrıca TCK/236 da dava konusu yapılıyor.

31 Mart günü yapılan oturumda TÖS'ün sözlü açıklama yapma isteği kabul edilmişti. Temsilcilerimiz 21 Nisan 1970 Salı günü 14.30'da bu açıklamayı yaptılar.

Lütfi Ömer Baş'ın yönetiminde açılan oturuma temsilci olarak Genel Başkan Fakir Baykurt, Bilim Kurulu üyemiz Prof. Dr. Muammer Aksoy, avukatlarımız Nevzat Helvacı ve Halit Çelenk alındılar. Konuşmalar steno ve ses makinesiyle saptanıyordu. Gizli olarak yapılan oturuma dinleyici ve basın temsilcileri alınmadı.

İlk konuşmayı yapan Genel Başkan, meslekî ve sendikal açıdan konuyu tanımladı, öğretmenin, eğitimin ve kamu personeli sendikalarının içinde bulundukları durumu anlattı. Demokratik örgüt çalışmalarını engelleyen iki maddenin kaldırılarak, kamu personeline de grev hakkı tanınmasının çağdaş anayasal bir zorunluk olduğunu belirtti.

(Devamı Sayfa 2'de)

Gelecek Sayıda Hukuk Ilavesi Yayınlıyoruz

Gelecek sayımızda boykot nedeniyle mahkemelere verilen beraat kararları, C. Savcılıklarınca verilen takipsizlik kararları, Danıştay kararları ve hukukî bazı açıklamalarla ilgili bir ilâve sunulacaktır.

NİĞDE'DE AÇIKOTURUM

Geçen yıllarda olduğu gibi bu yıl da Niğde'de bir kısım hukukçular ve öğretmenlerin işbirliğiyle açık oturumlar serisi düzenlendi.

İlk açık oturum 15 Nisan 1970 günü, kalabalık bir dinleyici önünde yapıldı. Konu: "Suçlu Çocuklar ve Toplum".

Her ay yapılması düşünülen açık oturum konuları arasında Türkiye'de Köy Sorunu, İş-İşçi Çalışma Sorunu, Sosyal Haklar ve Gelişmeler, Aydın Halk İkiliği Olabilir mi?, Gençlik ve Devrim.. de var.

başyazı

TUTARSIZ BİR ÖNERİ

• Fakir BAYKURT •

17 Nisanda Köy Enstitülerinin 30. Kuruluş Yıldönümü toplantıları sadece biz öğretmenlerce değil, gençlik kollarınca, öğrenci birliklerince de yapıldı. Basında daha geniş yankılanmalar oldu. Enstitülere duyulan ilgi genişlemekte ve dâvanın sahipleri çoğalmaktadır. Hele Ankara Televizyonu'nda 18 Nisan 1970 gecesi yayınlanan "Köy Enstitüleri" adlı programda konuşan köylülerin sözleri, bu bilincin ciddî olarak uyandığını belirtmektedir.

Bu arada Köy Enstitülerine sahip çıktık, çıkıyoruz derken, bazı tutarsız öneriler de dikkati çekmektedir. Bunlardan biri, CHP Gençlik Kolları Genel Başkanı Süleyman Genç'in önerisidir: "Köy Enstitüleri yerine Halk Üniversiteleri kurulmalıdır." Gazetelerde okuduklarımız eksik ve yanlış değilse, Süleyman Genç bu öneriyi partisinin Köy Enstitüleri konusundaki görüşlerine uygun olarak ortaya atmaktadır.

Biz, işin particilik yanıyla, Süleyman Genç'in gençlik ve heyecanına değinmiyoruz. Köy Enstitüleri yerine Halk Üniversiteleri açılması önerisi, eğitim ölçüleri bakımından tutarlı bir öneri değildir.

Kafalarda uyanan ilk çağrışım şudur: Sayıları 10'a yaklaşan bugünkü üniversiteler, kentsoylulara, yani burjuvalara kalacak, halk için ayrı üniversiteler açılacaktır. Henüz "imtiyazsız, sınıfsız kaynaşmış bir kitle" değiliz, olamadık ama, yarın olacağız. Ama sen sınıfsız olacaksın, hem kentsoylularla halkın üniversitesini ayıracaksın. Bu ne demek?

Yapılacak iş şudur: Mevcut üniversiteler halk üniversitesi olacaktır. Aynı nitelikte yenileri açılacaktır. Yüksek öğretim ve uzmanlık eğitimi toplumun ihtiyaçlarına cevap verecek ve yetenekli yurt çocuklarının tamamının yetişmesine el verecek oranda genişletilecektir. Halk üniversitesinin görevi, halk ihtiyaçlarını inceleme ve öğretim konusu yaparak çözümlemek, halk çocuklarını yetiştirip halktan kopmamış uzmanlar haline getirmek, halkın kendisini yetiştirip meslekî ve teknik yeterlik kazandırmaktır.

Enstitülere gelince, Enstitüler aynı ad ve ilkelerle yeniden açılacaktır. Köyü canlandırıcı eğitim ve örgütleme çalışmalarının yapıldığı bu kurumların orta bölümleri gibi, yüksek bölümleri de olacaktır. Niteliklerini açıkladığımız Halk Üniversiteleri, yaptıkları çalışmalarla, gelip Köy Enstitüleriyle aynı niteliğe sokulacaktır. Eğitim kurumlarının tamamı halk için çalışır hale getirilecektir.

Köy Enstitülerinin adında ve ilkelerinde ısrarımız bir inat değil, bilimsel bir zorunluktur. Düşünceler ve ilkeler maddî hayatın yansımasıdır. 1936 köyleriyle bugünkü köyler arasında, özellikle üretim ilişkileri yönünden ciddî fark yoktur. Değişme olmamıştır. Koşullar aynı olduğu için aynı ad ve aynı ilkeler diyoruz. Zaten Enstitülerin dışarda ve içerde gittikçe değer kazanması da bu nedene dayanmaktadır.

Dursun Akçam hastaneden çıktı

Bir süre önce trafik kazası geçiren Dursun Akçam tedavi edilmekte olduğu Tıp Fakültesi hastanesinden taburcu edilmiştir. Bir süre evinde istirahat edecek olan Akçam, iyileşir iyileşmez TÖS'deki ve okuldaki görevine başlayacaktır.

Giresun'da Öğretmenleri 13 Avukat Savunacak

Boykot nedeniyle, 5 mayıs 1970 tarihinde yargılanacak TÖS Giresun Şubesi öğretmenlerini, Giresun Şubesine bağlı şu avukatlar, parasız olarak savunacaklardır:

Ahmet Ersöz, Hayati Topallı, Etem Gürsoy, Rasim Beyazitoğlu, Naim Şenyurt, Muzaffer Yusufağaoğlu, Nihat Yanıkoğlu, Şansal Dikmen, Orhan Yılmaz, Yılmaz Sultac, Tomurcuk Bozbağ, Ayşe Hatipoğlu, Mehmet Turan.

TÖS Tokat Şubesi Kongresi Yapıldı

Tokat Şubesimizin olağan kongresi 25 - 4 - 1970 günü öğretmenler lokalinde yapılmıştır. Çok canlı bir hava içinde çalışan kongrede, ilginç tartışmalar olmuştur. Yönetim kurulu çalışmaları, tutarlı bir eleştiriye uğramıştır. Yönetim kurulunca, uzun süredir. Genel Merkeze ödentilerin gönderilmediği ve bazı harcamaların, nedeniyle açıklanmadığı gerekçesiyle, bu durumun aydınlanması için bir inceleme komüsyonu kurulmuştur.

Tös Seminerleri Devam Ediyor

19 Nisan Pazar günü günü Kırşehir TÖS Şubesi bir seminer düzenlemiştir. Merkez Yürütme Kurulu Üyesi ve Sendikal Eğitim Başkanı Veli Kasımoğlu, TÖS'ün yeni eylemleri, dikeysel örgütlenme, personel sendikaları ve 624 sayılı kanun, demokrasi ve faşizm konularında uzun bir konuşma yapmıştır. Konuşmaları ilgi ile izlenmiştir. Seminer büyük bir anlayış içinde başariyle sonuçlanmıştır.

Boykot Nedeniyle Disiplin Uygulamaları

• Nevzat Helvacı •

(TÖS HUKUK BÜROSU MÜDÜRÜ)

Boykota katılan öğretmenler hakkında yürütülen disiplin koğuşturmaları hırçın bir biçimde sürdürülüyor. Gerçekten yönetim yerinde bulunanlar, boykotun uyarıcı ve eğitici yanını kavrayamadılar. Bu tip toplumsal olayların oluşmasına yol açan koşullara eğilmek yerine ve çok yanlış bir tutumla ceza uygulamalarına giriştiler. Öğretmenleri topluca cezalandırma fırsatını buldukları için bu uygulamalardan sinsice ve sadistçe zevk duyan idare adamlarına bile rastlanıyor. Boykot olayı, sık sık kanundan ve hukuktan söz eden yöneticilerimizin hukuk bilgisini ölçmemiz bakımından da yararlı oldu. Ömründe bir kez Anayasayı okumadığı için savunma almadan disiplin cezası veren Valiler, yürürlükten kaldırılmış yasa hükümlerini uygulayan disiplin kurulları görüldü. Biz bu yazımızda öğretmenlerin bu uygulamalar karşısında takınacakları tavrı ve alacakları önlemleri anlatmaya çalışacağız.

SAVUNMA:

Anayasamızın 118. maddesi, devlet memurlarına, yazılı savunmaları alınmadan disiplin cezası verilmesini açık ve

(Devamı sayfa 4'de)

İşbirlikçilerin Düzeninde Eğitim

YAZAN :

Nazım Bayata

Yirmi beş yıldır iktidarda bulunan karşı devrimci güçler, Köy Enstitülerini kapatmışlar, halk çocuklarına ortaçağ kalıntısı din eğitimi uygularken, kendi çocuklarını bol imkânlı özel okullar ve kolejlerde okutmuşlar, böylece emperyalist eğitimin temelini atmıştır.

Eğitimin bir devlet hizmeti olarak kabulünden bu yana yüz yıldan fazla bir zaman geçmiştir. Geçtiğimiz 16 martta, öğretmen okullarının kuruluşunun 122 ci yılını kutladık. Gene geçtiğimiz 17 nisanda Köy Enstitülerinin açılışının otuzuncu, kapanışının ise 24 cü yılını andık. Eğitim durumumuz nedir :

Halen halkımızın % 48'i okuma yazma bilmemektedir. Sadece bu gerçek bile, Türkiye'yi yöneten egemen sınıflar için bir yüz karasıdır. Kadınlarımızın % 67.7'si kara cahildir. 5.853 köyümüzde ve 24 213 yerleşme noktasında ilk okul yoktur. İlköğretim çağındaki 2.5 milyon çocuk okula gidememektedir. Erzurum'un 378, Van'ın 256, Sivas'ın 253, Urfa'nın 241, Diyarbakır'ın 239, Siirt'in 225, Kastamonu'nun 223, Gazanteb'in 181, Elâzığ'ın 179, Muş'un 178, Kars'ın 159, Manisa'nın 127, Samsun ve Tokat'ın 118, Gümüşhane'nin 109 köyününde okul yoktur.

Yirmi beş yıldır iktidarda bulunan karşı devrimci güçler, Köy Enstitülerini kapatmışlar, halkımızın gerçek ihtiyacını ifade etmeyen ortaçağ din eğitimi ile emperyalist eğitim, elele vererek çağdaş ve laik eğitimi sınıflardan ve okullardan atmıştır. İşbirlikçi sınıflarla emperyalizm, kendi ideolojilerinin hizmetindeki İmam Hatip Okullarını süratle çoğaltmışlardır. Anti - Kemalist karşı devrim hareketinin resmen iktidara geldiği 1950 den bu yana açılan İmam Hatip Okulu sayısı, bugün 71 dir. Buralarda, halkımızın başka okullarda okumak imkânları olmayan 45 bin genç çocuğu, kendi sınıflarının aleyhine ideolojilere eğitilip, şartlandırılmaktadır. Oysa 1848 den bu yana, 87 İlköğretmen Okulu açılmıştır.. 1891 den bu yana ise sadece 39 Tarım Okulu açılmıştır. Halkımızın gerçekten uyanmasını, gerçekten ihtiyaçını ifade eden okullar açılmazken yada çok yetersiz sayıda açılırken, halkı uyuşturacak ve hatta kendi kurtuluşuna karşı gelmeye hazırlıyacak okullar, kısa zamanda çoğaltılmaktadır.

Bir yandan, Kemalizmin laiklik ilkesine aykırı dinî okullar açılırken, öte yandan da, lâik cumhuriyet okullarının lâik öğretim yapma imkânı ortadan kaldırılmıştır. Bugün, ilkten liseye kadar her dereceden ve her türden okula, din dersleri konulmuştur. Gavurla işbirliği yapanlar bilgisizlikler ve yoksulluklar içindeki halkın kutsal inançlarını hayasızca sömürmektedirler. Ne halka ve ne de halkın dinine en küçük saygısı olmayanlar, halk uyanmasın diye, halk sömürülmeye devam etsin diye, dini uyuşturucu afyon olarak kullanmaktadırlar. Din onlar için, işe yarayan önemli bir araçtır. Dine önem verişleri, ne inandıklarından ve ne de dine saygı duyduklarındandır. Din, işlerine yaradığı için dine önem verirler. Nasıl vermesinler ki, geniş halk yığınlarını kendilerinin soygun düzenine karşı baş kaldırmaktan, ancak din gibi kuvvetli bir müessese koruyabilir. Korkuları arttıkça, halkı daha çok sömürdükçe, dini eğitime daha çok para yatıracaklardır; daha çok dini okul açacaklardır; daha çok halk düşmanı yobaz yetiştireceklerdir. Ama bütün bunlar, birgün halkın uyanmasına engel olamayacaktır. Şimdi vakit kazanmaktadırlar. Ama birgün artık bunu başaramayacaklardır. Geç ve güç olan halkın uyanması, birgün gerçekleşecektir.

Emperyalizmle işbirliği için de olan egemen sınıflar, halk çocukları için habire İmam Hahtip Okullar açarken, kendi çocukları için bol imkânlı lüks özel okullar, kolejler açmakta, emperyalist ülkelerden özel öğretmenler getirmekte ve hatta önemli bir kısmı, çocuklarını yabancı ülkelerde okutmaktadırlar. Emperyalizm ve onun baş temsilcisi Amerika, Türkiye'nin bütün işlerine ve bu ara özellikle eğitimine de el atmıştır. Türkiye'de eğitim, artık millî değildir. Şunun için millî değildir: Eğitimimize, 1950 den bu yana, Amerikan uzmanları ve onların yetiştirmeleri işbirlikçi yerli uzmanlar yön vermektedir. Türkiye'de uygulanan eğitim, halkımızın gerçek ihtiyaçlarını ifade etmeyen, çağ dışı bir geri eğitimdir, dinseldir. 1950 ile 1964 yılları arasında yirmi Amerikan eğitim projesi uygulanmıştır. Türkiye'de. AİD ye bağlı Amerikalı uzmanlar, Türkiye Eğitimine, istedikleri yönü verdirebilmektedirler. Türkiye'de eğitimin her kademesinde yıllardan beri, Amerikan emperyalizminin ajanları faaliyet göstermektedir. İşbirlikçiler bu ajan - barış gönüllülerinin karşısında köpekleşmektedirler, onlara başlarının üstünde yer vermektedirler. Ulusal duygularını yitirmişlerdir, gayri millidirler. Bir yandan barış gönüllüsü ajanlarla kol kola giren işbirlikçiler, öte yandan millici, devrimci ve Atatürkçü öğretmenin üstüne gericileri saldırtmaktadır. Egemen sınıfların, emperyalizmin ve gericilerin hedefi haline gelen öğretmen, bütün güçlüklere rağmen, ve fakat kutsal mücadelesine devam etmektedir.

Halkımızın kurtuluş mücadelesinde, kendine düşen fedakârlık içinde çalışan öğretmen, bugün yarı aç yarı toktur. 40 bin öğretmenin maaşı 472,19 TL. 70 bin öğretmenin maaşı 522 TL. dir. Türkiye'de öğretmenlerinin maaş ortalama 600 TL. dir. Oysa Türkiye'de, bir ailenin insan gibi yaşıyabilmesi için, ayda 1650 TL. na ihtiyacı vardır. Buna rağmen öğretmenin mücadelesi, ekonomik değildir. Türkiye öğretmenleri, bu düzen değişmedikçe, hiçbir sorunun ve bu arada ekonomik sorunlarının, hiç bir şekilde çözümlenemiyeceğini çok iyi anlamıştır. Bu yüzden öğretmenin mücadelesi gerçekcidir, doğrudur.

Böyle bir ortamda öğretmenin mücadelesi, Amerikan emperyalizminin tüm somut ve soyut etkilerine karşı, milli bir mücadeledir. Böyle bir ortamda öğretmenin mücadelesi, işbirlikçilerin bozuk ve halk düşmanı eğitim düzenine karşı, demokratik ve devrimci bir mücadeledir. Ve bu mücadele halkımızın, işçi ve yoksul köylülerimizin, devrimci gençliğimizin, emperyalizme ve işbirlikçilere karşı yürüttükleri demokratik ve devrimci mücadelenin bir parçasıdır. Türkiye halkının uzun ve güç mücadelesi başarıya ulaştığı gün, Türkiye tam bağımsız ve gerçek anlamda demokratik bir düzen kurduğu gün, bütün sorunlarımız, bu arada eğitim sorunlarımız da tam anlamıyla çözümlenecektir. Bu önemli gerçeği çok iyi bilmek ve ona göre hareket etmek zorundayız.

YENI YAYINLAR

• Ahmet Köklügiller •

BIZIM KOY

Yayınlandığı zaman toplumun birçok değer ölçülerini alt üst eden, sarsan kitaplar vardır. Toplumların düşünsel yaşantısında birer "kilometre taşı"dır bunlar; etkileri sürer gider; klasikleşirler. Mahmut Makal'ın "Bizim Köy" ü böyledir. 1950'de yayınlandığı zaman görülmemiş bir ilgiyle karşılandı; bazı çevreleri ayağa kaldırdı. Kitabın yeni baskıları birbirini kovaladı. Devrimci edebiyat açısından ve toplumcu düşüncenin gelişimi bakımından "Bizim Köy" ün büyük etkisi oldu. Ayrıca bu kitap dolayısiyle Makal, Köy Enstitülerinin bir simgesi haline geldi. "Bizim Köy" kısa zamanda birçok dünya dillerine de çevrildi, Türk edebiyatının yüz güldüren bir eseri oldu. Uzun zamandan beri piyasada mevcudu kalmayan "Bizim Köy" ün, yeni kuşakların da okuması için dokuzuncu baskısı yapılmış bulunuyor. Okumayanların okuması, okutması gerekiyor; öğrenilecek çok şey var "Bizim Köy" den. (Bizimköy Yayınları, P.K. 255, Ankara, 10 Lira).

★

KALKINMA MASALI : Bu kitap da Mahmut Makal'ın. On yıllık DP devrinin "görülmemiş kalkınma" diye halka ve köylüye yutturmaya çalıştığı masalın içyüzünü ortaya koyuyor. Gerçekte bir değişme yoktur "Bizim Köy" de; gene o bilinçsizlik, köylünün kendi kaderine terkedilmişliği sürüp gitmektedir. (Bizimköy Yayınları, Ankara, 10 Lira).

★

SİYASAL İKTİDARA KARŞI DİRENME ve DEVRİM : Dünyanın her yerinde olduğu gibi yurdumuzda da, adaletsizliğe ve sömürüye karşı direnen; daha iyi bir düzen kurmak isteyen sınıflar, gruplar vardır. Siyasal iktidara karşı direnmenin kuramları nelerdir? Nasıl bir yol izlemek gerekmektedir? İşte Dr. Çetin Yetkin'in bu incelemesi, siyasal iktidara karşı direnişin gelişimini açıklıyor. Belli başlı devrim stratejileri yeniden gözden geçiriliyor. (Toplum Yayınları, 6 Lira).

★

DEVRİM İÇİN GENÇLİK HAREKETLERİ : Gençler Gençler ne istiyor? Her gün biraz daha büyüyen gençlik olaylarının gerçek nedeni nedir? *Mehmet Bican*'ın bu kitabı, yediden yetmişe herkesin sorduğu bu sorulara karşılıklar getirmeye çalışıyor. (Kendi Yayını, P.K. 40, Ulus - Ankara, 10 Lira).

★

DEVRİM AÇISINDAN KÖY ENSTİTÜLERİ ve TONGUÇ: Köy Enstitüleri konusu, artık bir polemik konusu olmaktan çıkmış, bilimsel araştırma konusu ortamına gelmiştir. *Tonguç Baba*'nın bırakmış olduğu birçok *özel belgeleri* inceleme olanağına sahip bulunan oğlu *Dr. Engin Tonguç*, enstitüler konusunda yeni yorumlar getiren "Devrim Açısından Köy Enstitüleri" ni yayınladı. Köy Enstitülerini kuruluşundan, zamanımıza kadar, otuz yıllık bir gelişim içinde ele alan kitap dokuz bölümden meydana geliyor : 1) Giriş, 2) Tonguç'un Kişiliği ve Atılımı, 3) Tonguç'un Toplumsal ve Siyasal Düşünceleri, 4) Sistem Olarak Köy Enstitüleri, 5) İsmet İnönü, Köy Enstitüleri ve Hakkı Tonguç, 6) 1946'dan sonrası ve Tonguç'un Bu Dönemdeki Davranışı, 7) Köy Enstitüleri Konusundaki Eleştiriler, 8) 1960'dan Sonraki Gelişmeler, 9) Sonuç. Engin Tonguç'un kitabının geniş bir ilgiyle karşılanacağını sanıyoruz. (Ant Yayınları, 20 Lira).

★

KIZILIRMAK : Yıllar var ki, Türk şiiri bir bunalım içindedir. Garipçiler, soyutçular, ikinci yeniciler... gibi akımlar, şiirin yozlaşmasına, okur gözünden düşmesine yol açmıştır. *Hasan Hüseyin*'in *"Kızılırmak"* ı, bu bunalımı aralayan, Türk şiirine onur kazandıran bir başarı örneğidir. İlk yayınlandığı zaman toplatılmış, Hasan Hüseyin tutuklanmıştı. Üç yıllık yargılamadan sonra aklanmış, Kızılırmak yeniden yayınlanmıştır. Salt Türk şiiriirinin değil, çağımızın da yüzünü ağartan bir şiir kitabı. (İsteme yeri, P.K. 131, Ankara, 15 Lira).

★

BOŞUNA DEĞİL YAŞAMAK : Evet, boşuna değil yaşamak; yaşamanın bir anlamı vardır. ama, egemen zümre yüzyıllarca "ağlama bu hayat değmez gözyaşına" diye bizi uyutmuştur. "Her bilinç zemherinin ortasında bir yalımdır/Şavkır ergitir karanlığı boylanır gerçeğe/Sağacaksın beynine güneşin cevherini/Yüreğini soyunduracaksın soluk soluğa/Bunu hiç istemiyenler var aramızda/Bizi paslı bir yere götürüp kilitleyenler var". İki yıl önce *'günün apansız açıklaması"* adlı kitabıyla dikkati çeken devrimci şair *Tekin Sönmez*, bu ikinci kitabıyla başarılı bir şekilde işçi sınıfının şiirini oluşturuyor; sınıfsal şiirin ustalığına varıyor. Şiirden umudunu kesenlere haber verelim; yılların birikimi Tekin Sönmez gibi genç şairlerin elinde bir gonca gül gibi domur domur açmaya başlamıştır. Yepyeni umut dolu bir güzel dünyanın habercileri bunlar. (İsteme yeri, Nadas Yayınları, P.K. 118 Sirkeci/İst., 3 Lira).

★

KIRMIZI KIRLANGIÇ : Sessizce çalışarak, durmadan eser veren bir hikâyecimiz var; her gün, her yerde gözümüze çarpmayan birtakım küçük olayları gözleyerek, yalın ve yorumsuz küçük hikâyeler veriyor. Bu sanatçımız *Hakkı Özkan*'dır. *Kırmızı Kırlangıç* adlı kitabında, onsekiz yeni hikâyesini sunuyor Özkan. Öteki eserlerinde olduğu gibi, kenar mahalle insanlarının yürek burkan dramatik yaşantısından kesitler var bu hikâyelerinde de. (Nil Yayınları, İst. 5 Lira).

★

MACAR HİKÂYELERİ ANTOLOJİSİ: Tarihsel ve kültürel bağlarımız olduğu halde, sanatından habersiz olduğumuz ülkelerden biri de Macaristan'dır. Daha önce İmece yayınları arasında çıkan N. Sami Özerdim'in "Yedi Metelik" adlı küçük derlemesi dışında, bu ülke edebiyatından dişe dokunur birşeyler çevrildiğini hatırlamıyoruz. Varlık Yayınevi, bu boşluğu doldurmak amacıyla, onyedi Macar yazarından çeşitli yazarlarımıza çevrilen bir hikâye antolojisi yayınladı. (6 Lira).

★

AVUSTURYA ve VENEDİK GÜNLÜĞÜ : Selâhattin Batu'nun Avusturya ve Venedik'e ait gezi notları. (Varlık Yayınları, 4 Lira).

★

İSYAN : Öğretmen *İbrahim Özcan*'ın, ilk atandığı bir Anadolu bucağında başından geçen olaylar. Kitaba bir önsöz yazan *İlhami Soysal* şöyle diyor : "İsyan, toplum yapısından bir kesit. Sararmış solmuş bir fotoğraf gibi." Evet, iyice incelenmesi gerekli fotoğraflardan biri "isyan". (Memleket Yayınları, P.K. 176 Ankara, 5 Lira).

Açık Oturum

Türkiye'de Köy Enstitüleri

Konuşmacılar:

ENVER ATILGAN (ERGANİ TÖS ŞOBE BAŞKANI), REMZİ İPEK (ÖĞRETMEN), NAFİZ KIZILDAĞ (ÖĞRETMEN)' MEHMET YAŞAR BİLEN (TÖS SEKRETERİ), ŞEREF OBAY (ORMAN FAKÜLTESİ ÖĞRENCİSİ).

Yöneten: Bayram Başaran

B. Başaran : Değerli konuklarımız TÖS Ergani Şubesi Yönetim Kurulunun düzenlemiş olduğu "Türkiye'de Köy Enstitüleri açıkoturumuna hoş geldiniz. Sözü Enver Atılgan'a bırakıyorum. Enver Bey bizlere Köy Enstitülerinin kuruluşunu anlatacak.

E. Atılgan : (Konuşmaya kendi şiiri olan 17 NİSAN'dan bölümler okuyarak giriş yaptı).

17 Nisan
Bir bıçaktı
Güneş gibi
Karanlığa
Saplanan
17 Nisan
Tonguçlardı
Yücellerdi
Ve
Nasırlı ellerdi
20 bin köye uzanan

Köy Enstitüsü'ne giriş yıllarımda, yurdumuzda tarım çok ilkeldi. Önce bunu değerlendirmek gerek; Köylümüzün elindeki, karasaban, kazma, kürek, bel gibi geleneksel üretim araçlarıyla tarım yapılmakta idi. Üretimi arttırmak için tek çıkar yol köye eğitim ve öğretimi götürmekle başlayacaktı. Ve öyle düşünüldü. 1935 de Atatürk eğitimle kalkınmanın köyden başlaması gerektiği kanısıyla işe başlamış ve bu amaçla devrin Millî Eğitim Bakanı, Saffet Arıkan'ı o zamanki eğitim durumunun istatistiklere dayanarak tesbit edilip bildirilmesi konusunda görevlendirir. Bir müddet sonra Çankaya'daki ziyafette Saffet Arıkan'a verilen görevin yapılıp yapılmadığını sorar.

Saffet Arıkan: Gerekli inceleme yapıldı paşam. Osmanlılardan devraldığımız, okul, öğretmen ve öğrenci sayılarında % 1 fark vardır. Kızıp köpireceği beklenilen Atatürk, hiç de o hiddeti göstermez. Saffet Arıkan'a % 1 le % 0 arasında bir fark yoktur. Bu işin suçlusu yalnız siz değilsiniz, hepimiz suçluyuz. İşe sıfırdan başlamamız gerekmektedir. Köylüyü okur yazar etmek amacıyla, eğitmen kurslarının açılmasını emreder. Böylece ilk denemelere girişilir.

Saffet Arıkan bu konuda gerekli araştırma ve incelenmenin yapılması için Tonguç'u görevlendirir. Tarım uzmanı olan, beş milletvekili, Tonguç ve Saffet Arıkan, ileri bir üretime geçilebilmesi için, neler yapmak lâzımgeldiğini tartışır lar. Uzman milletvekilleri, köye önce pulluğun sokulmasını, gübreleme kooperatifçilik ve işgücünü birleştirme bakımından dağınık arazileri birleştirmek isterler.

Tonguç: Bu söylenilenlerin köye gidilerek, köylülerle tartışılmasını önerir. Köye gidilir. Köylülerle tartışılır. Netîcede kâğıt üzerindeki tasarıların köylülerin tecrübesi karşısında nasıl iflâs edildiği görülür. Saffet Arıkan, Ankara'ya dönelim, biz bunlardan öylesine kopmuşuz ki sorunlarını bile hâlâ bilmiyoruz. güç, bu konuda yeter derecede bilgi sahibidir. Hasan Ali Yücel Millî Eğitim Bakanıdır. II. Cihan Savaşının etkisi yurdumuzu da sarmıştır. Bütçenin çok zayıf olduğu bu sıralarda çok az bir para sarfiyle Köy Enstitülerinin açılmasına karar verilir. 17 Nisan 1940'da 3803 sayılı kanunla Köy Enstitüleri kurulur. Arkasından 4274 sayılı Köy Enstitüleri teşkilât kanunu ile sağlık memurları ve köy ebeleri kanunları çıkarılır. Yurdu kapsayan tüm bölgelerimizde önce on dört Köy Enstitüsü açılır, sonra bu sayı yirmi bire çıkartılır.

Yönetici B. Başaran bu arada bir soru yöneltir konuşmacılara! Neden Köy Enstitülerinin kurulmasının zorunluluğu doğdu?

(1935 İstatistiklerine göre nüfusumuz 16.157.450 idi. Bu nüfusun 14 milyonu yani % 82. si köylerde yaşıyordu. Çoğu ağanın topraklarında ırgat, tutma ve maraba olarak çalışıyordu. Üretim biçim ve ilişkileri gelenek ve göreneklere göre kurulu bir düzen içinde sürdürülüyordu. Bu yığınlara sağlana eğitim olanakları da aynı idi. Nüfusun okur yazar oranları erkeklerde % 17, kadınlarda % 7,2 ortalama % 10.5 idi. Bu oran bazı bölgelerde % 1'e kadar düşüyordu.

14 milyon köylünün İlköğretim çağındaki 1.680.000 çocuğundan ancak 276.688'i okula kovuşmuştu. Buna göre köy çocukların 4/5 ilkokuldan bile yoksundu. Eğitmen kurslarına geçiş bu durumda oldu).

1936'da önce Çifteler'de sonra Kızılçullu'da Eğitmen kursları açılır. İyi sonuçlar alınınca Köy öğretmen okulları deneme olarak açılır. 1939 yıllarında Tonguç yapısı bakımından bizim eğitimimize benzeyen okullarda araştırma ve inceleme yapmak üzere Avrupa ülkelerine gönderilir. İki, üç ay sonra yurda dönen Tonguç, bu etmenlere dayanılarak kuruldu bence. Ve ne acı ki, "Yazık oldu" diyenler de yıktı.

M. Yaşar Bilen :

Aslında Köy Enstitülerinin doğuşunu hazırlayan bir takım ekonomik ve sosyal etmenler vardır. Osmanlı Toplumunun yapısı: Kendi iç çelişkilerine dayanıklı yeterli bir ekonomik sisteme sahipti. Bu Asya tipi üretim biçimine benzeyen geleneksel yapı merkezi kontrol denetimiyle değişmezken, Avrupa'da bazı önemli ekonomik değişmeler oluyordu. Bu yeni üretim tarzlarına doğru değişme idi. Avrupa sanayi yönünden ilerliyor ve kapitalizmin ağını kuruyordu. 16. Yüzyılın sonlarında kapitalizmin etkisi, Osmanlı toplum yapısının geleneksel yapısını çözümlemeye başladı.

Bu nedenle hammaddesi sömürülen, mamul eşya pazarı durumuna getirilen Osmanlı devlet bütçesinde açıklıklar meydana geldi. Açıklıklar "reaya" denilen halktan ağır vergiler alınmakla giderilmeye çalışıldı. Toprak sahibi olmayan köylü, ya dağa çıktı, ya da şehire göç etti. Üretim ilişkileri arasındaki çelişki kendini dış dinamizmin etkisiyle böylece gösterdi. Netîcede Batı Kapitalizmine bilinçsizce boyun eğilerek, ekonomik sosyal bunalımlara şekilce çözümler arandı. 1839 Tanzimat fermanıyla getirilen yenilikler gibi. Sömürü güdümüne girmiş bu yapı, kurtuluş savaşımıza dek sürdü. Yüzyıllar boyu Anadoluda eğitim, öğretim, görmemiş, horlanmış, uyutulmuş bir halk kitlesi vardı. Okulsuz, yolsuz, susuz, kendi mistik kaderine terkedilmiş.

1923 Cumhuriyet devrimiyle sosyal hayatımızda bazı değişiklikler oldu. Atatürk'ün devrimci ilkeleri olan lâiklik, halkcılık, devletçilik nasıl mal edilecekti topluma, % 80'ini okur yazar olmayan halk nasıl eğitilip, uyarılacaktı ve bu devrim ilkeleri nasıl tabana indirilecekti? Eğitmen kurslarıyla başlayan Köy Enstitüleri, bu etmenlere dayanılarak kuruldu bence. Ve ne acı ki, "Yazık oldu" diyenler de yıktı.

Yönetici B. Başaran: Konuşmacılarımızdan Remzi İpek Köy Enstitüleriyle ilgili anılarını anlatacak.

Remzi İpek : Köyden gelen çocuklar tekrar köye döndüklerinde köylüden kopmadan, köyün kalkınmasına katkıda bulunarak, az masrafla, az emek sarfıyla çok iş ilkesiyle çalışıyorlardı.

Öğretmen ve idarecilerin durumları çok hoşumuza gidiyordu. İkinci sınıftaydık. O yıl müthiş bir kış vardı. Arkadaşımızın biri sinir buhranı geçirdiği için memleketine gönderildi. Bir gün o arkadaşımız köyden okula gelirken yolunu kesip dövdükleri haberi okula geldi. Öğretmenlerimiz ve müdürümüzle birlikte gidip o arkadaşımızı okula getirdik.

O zamanın koşullarına göre, okuma olanaklarımız çok azdı. Her gün akşam yemeğinden sonra, bir saat ders dışı kitaplar okuyorduk. Başka saatlerde okumanın değerlendirmesi yapılıyordu. İşte bu okuma saatinin bana kazandırdığı alışkanlıkla şimdiye dek geceleri kitap okumadan uyuyamam.

Bayram Başaran: Şimdi bütün bunlardan sonra Köy Enstitüleri nasıl yıkıldı?

Şeref Obay: Bir toplumun ekonomik temeli, o toplumun alt yapısıdır. İnsanlar yaşayabilmek için üretim yapmalıdırlar. Diğer bütün hareketler, bu üretime göre biçimlenir. Bir toplumun alt yapısı, üst yapısını oluşturur. Bu böyle olmakla beraber alt yapı, üstyapı kurumlarından ayrı düşünülemez. Burada bir üst yapı kurumu olan eğitimin, çok önemli bir fonksiyonu olduğunu belirtelim.

Sınıflı toplumlarda üstyapı kurumları sınıfsal karekterlidir. Egemen sınıflar kendi çıkarlarına uygun kuruluşlar yaratırlar.

Kurtuluş savaşından sonra üstyapı kurumlarında ilerici nitelikte değişiklikler yapılmıştır. Fakat altyapı kurumlarında Cumhuriyetin amacı olan sosyal adaleti gerçekleştirmeye yönelen ilerici bir atılım yapılamamıştır. Böylece ekonomik bağımlılıktan kurtulamayan yığınlar, siyasal alanda ağırlıklarını kabul ettirememişlerdir. Bunun sonucu yönetime, gittikçe güçlenen kapıkulu (Bürokrasi) ve ağa - eşraf takımı geçmişlerdir.

Sınıflı toplumlarda üstyapı kurumlarının sınıfsal karekterde olduğunu sömüren çevrelerin kendi çıkarlarına uygun kuruluşlar yarattıklarını belirtmiştik. Köy Enstitüleri uygulamasının en büyük özelliği - altyapıda halktan yana önemli değişiklikler yapılamamasına rağmen - ulusçu ve halktan yana olmasıdır.

Köy Enstitülerindeki eğitim; sınıfsal eğitimin çemberlerini zorlayan, halkın uyanmasına yönelen, emeğin değerine ve yaratıcılığa inanan bir uygulama idi.

Herşey bir yana, Köy Enstitülerinin kapatılması bir sınıf sorunuydu, Köy Enstitülerinde okumuş ve okuyacak olanların geldikleri sınıfın sosyal çıkarlarının, ekonomik ve sosyal çıkarları ellerinde tutan egemen çevrelerin çıkarları ile çeliştiği için sonuç, Köy Enstitülerinin kapatılması oldu. Köy Enstitüsü mezunları köylüyü okuma - yazma ötesinde ekonomik ve sosyal hakları yüzünden uyarmaya başlayınca, egemen çevrelerde hoşnutsuzluk başgöstermeye başladı. Harp sonrası daha güçlenen egemen sınıflar, Amerikan babalarının da "akıl hocalığıyla" ortadan kaldırdılar, halktan yana eğitim sistemini. Yıllardır sömürü emrinde şartlandırılmış halkta yine buna karşı bir hareket yok. Derin uykudalar hâlâ.

Yıl 1947 - İkili antlaşmalar ve şimdi Amerikan gavurunun kucağındayız. Köy Enstitülerinin kapatılmasından yıllar sonra köy ve köylü sorunlarının çözümünde bir casus örgütünün memurlarından başka bir şey olmadan Barış Gönüllülerinin görevlendirildiklerini ve Köy Enstitülerini kapatan zihniyetin bunlara umut bağladıklarını görüyoruz.

Ve geliyoruz bugünkü eğitim sistemine. Ne var bugünkü eğitim sisteminde? Çok şey var. Eşitsizlik var, kalitesizlik var, sömürenden yana, bilgi sınırlaması var.

Halktan yana her hareketin önleneceği Köy Entitüleri, örneği ile ortada. Karşımızda güçlü burjuvazi ve Amerikan emperyalizmi. Ulusçu ve halktan yana bir eğitim sistemi ancak bu güçlerle mücadele edip halktan yana bir düzen kurmakla mümkün. Bugün ilerici öğretmenlerin, gençlerin mücadelesi de halktan yana bir düzen için değilmi ki?

Anayasa Mahkemesi

(Baştarafı sayfa 1'de)

Sonra Prof. Aksoy, geniş bir konuşma yaptı. Anayasa'nın yorumlanmasında kullanılacak yöntemi anlatarak söze başlayan Aksoy, boykot ve grev kavramlarını inceledi. Daha sonra demokratik, insan hakları esasına dayalı, sosyal, hukuk devleti kavramları ışığında grev hakkını gözden geçirdi. Bir tepki ve denge anayasası olan 1961 Anayasasının dernekler varken sendika kurmayı ayrıca hak olarak tanıması karşısında grevsiz sendikanın hiçbir anlamı olamayacağını söyledi. 1961'den bu yana içerdeki ve dışardaki gelişmeleri ele alan temsilcimiz bunlardan örnekler vererek, demokratik rejimi sağlam bacaklara sahip kılmak istiyorsak kamu personelinin -devletin egemenlik haklarını kullanmayan- büyük bölümüne grev hakkının verilmesi gerektiğini aksi halde zorunlu pek çok patlamanın önlenemeyeceğini ekleyerek sözlerini bitirdi.

İki buçuk saat süren oturumun sonunda Anayasa Mahkemesi Başkanlığına bir de bilimsel rapor sunuldu. Bu raporda Anayasa, İdare, Ceza ve Sosyal Siyaset uzmanı öğretim üyelerinin görüşleri toplanıyordu, altında yirmiden fazla imza vardı.

Prof. Muammer Aksoy, iki buçuk aydan beri üzerinde çalıştığı Öğretmen Boykotu konusunu yazmış, kitap haline getirmiştir. On gün içinde çıkalacak olan kitaptan da Yüksek Mahkemeye sunulacaktır. Anayasa Mahkemesinin kararını ne zaman vereceği öğrenilememiştir.

Öğretmen ve Karşı Güçler

Cemal KALYONCU

Öğretmen, insan yetiştiren bir kişidir.

Öğretmen, toplumu ilkellikten kurtaran, onu uygarlık düzeyine çıkaran kişidir.

Bir ulusun geleceği, o ulusun öğretmenine bağlıdır.

Ve öğretmen bir kurtarıcıdır.

Öğretmen toplum içerisinde herhangi bir hizmetle zor kıyaslanacak kadar önemli bir kamu hizmetini yapan ve yürüten kimsedir.

Bugün öğretmenler bozuk düzende egemen olan sınıfların yanında değil, işçilerin, köylülerin, emekçi halkın yanındadır. Çünkü öğretmen; işçinin, köylünün, emekçinin içinden yetişmiştir. Öğretmen bunlardan ayrı olarak düşünülemez. Yurdumuz, sömürücü sermaye tuzağının tutsağı altında dayanılamıyacak derecede yoksul düşmüş iken, öğretmenin başka bir sınıf yanında yer alması olanak dışıdır.

Ezilen toplumun yanında yer alan kişi de, o topluma katıldığı için egemen sınıflar ve onların maşaları tarafından ezilecektir. İşte öğretmen kitlesi de halkın içinden yetiştiği için onun yaşama koşullarını bildiği için halkın yanında yer almıştır. Bu nedenledir ki, öğretmen de ezilmekte, her türlü olanaktan yoksun edilmek istenmektedir.

Bu yüzdendir ki, öğretmene her türlü saldırı yapılmakta, kıyım makinesinde hiç acımadan kıyılmaktadır.

Her çeşit alçakca saldırı, hiç çekinmeden ve kaçınmadan öğretmene yapılmakta, onu dinsizlikle, komünistlikle suçlamakta, onu halkın gözünden düşürmek istemektedirler. Gerçekle hiç ilgisi olmayan ve öğretmen topluluğu ile bağdaşmayan bu iftiralar egemen sınıflar ve onların işbirlikçileri tarafından yapılmaktadırlar.

Bu kişiler, öğretmeni yalnız kara tahta başında ABC öğretmekle tanımlarlar. Eğer öğretmen bunun dışında bir olguya baş vurursa, hakkını ararsa, sömürü düzenine karşı çıkarsa, bozuk eğitim düzenini yererse komünist olur, dinsiz olur.

Biz öğretmen topluluğu olarak; yukarıda belirtildiği gibi, sömürü düzenine karşı çıkan, halkın yanında yer alan, devrimci bir topluluğuz.

Bizim ereğimiz ne komünistliktir, ne de dinsizliktir; her türlü olanaktan yoksun dağ köyü öğretmeninden, üniversite profesörüne dek bozuk eğitim düzenini yıkmak,

(Devamı Sayfa 4'de)

"ÖLÜ EKMEĞİ" ÜZERİNE..

• Yazan : Fevzi Işık •

Doğu Anadolu köylüsünün çağ koşullarıyla çelişen yaman yaşamı, Sayın Dursun Akçam'ın ÖLÜ EKMEĞİ adını verdiği betiğinde, küçük küçük öykülerle dile getirilmiştir.

Büyük çoğunluğu köylerde oturan, doğulu sâkinlerimizin, konuşmaları zevkleri heyecanları beslenme durumları ve neyi nasıl düşündükleri, bizzat o yaşamın içinden çıdan bir köy çocuğunun kalemiyle daha da güzel oluyormuş meğer.

Doğu Anadolu'ya hiç uğramamış bazı yazar, çizer, düşünür (Bir doğu vardır) gerekçesiyle, hayalî makaleler, kakatürler dökmüşlerdir ortaya. Doğulu'nun güzel bir yaşama seviyesine erişebilmesi için de bazı formüllerle kesinlikle işaret etmişlerdir. Ama, bu uğraşılar, daha doğru bir deyişle tahminlere dayanan bu yargılar, doğulunun yıkık olan kara kaderine, bunca yıldır bir değişiklik getirmemiştir.

Akçam'ın bu betiğinde gerçekler konuşturulmuş. Hayalden, hayalî düşünceden uzak kalınmıştır. Hem zorunluca olmuştur bu iş.

Şöyle ki :

Akçam, hodaklık etmiştir. Yarı aç, yarı tok gezmiştir. Tezeği bizzat kendi elleri ile kırarak sobasına doldurmuş, onun ısısında öğrencileri ile ısınmıştır. Yazın çayırları otları alındığında, bizzat tırpan ile 30 derece güneş ısısı altında salladıkça ter üstüne ter dökmüştür. İlkokul sıralarına da kalem, defter bulamamanın sıkıntısı ile çubuklarla yerlere (Baba bana önlük al. Zeki zili çal vs.) ler de yazmıştır. İşte, Akçam bu yaşantıların içinden Ankara'ya ulaşan öğretmenlerden bir tanesidir.

Doğu sorunu üzerinde şarkı tutturan çoğu kimse, "Ölü Ekmeği" ndeki öykülere titizlikle sarılmalıdır. Tezeğin ne olduğunu gazete ve dergilerden öğrenenler de doğu için şarkı tutturmuşlardır bugün. Bunun için çok insaflıca, Akçam'ı ayırt etmek gerekiyor onlardan.

Doğu'yu bilmeden kesin yargıya varanlar ile, Doğu'nun çileler dolu yaşamını tadarak onları öyküleştiren, elbette ki birincilerden daha başarılıdır. Ve daha faydalıdır topluma. Örneğin belki de Kars iline uğramamış bir coğrafyacımız, bir gezi esnasında, bir iki gece kalarak ayrılmıştır oradan. Bu zat o iki günlük edindikleri ile Doğu'nun kaderine gerçekte yön verebilecek güzel işleri harap eder çıkar içinden. Böylesi yazılan coğraf ya kitaplarında (İlkokullar için) Doğu Anadolu bölgesinde halkın geçim durumu genellik le şöyle belirtilmiştir. (Doğu Anadolu halkı geçimini tarım ve hayvancılık çalışmaları ile temin eder.) Gerçek halbuki o değildir. Fakat gerçek o olduğu için de çaba sarf edilir. Nedenini anlamak o kadar zor ki...

Doğu'da tarım en ilkel araçlarla yapılmaktadır. Hâlâ dededen kalma kara sabanla toprak işlenir. Hayvancılık da öyle. Ondan da dededen kalma tüm adetler bugün uygulanmakta. DOĞU'da, çok köylü arpa unundan yapılmış ekmeğe hasret. Peynir ve benzeri katıkları düşünen yok ya zaten. Buradan da çıkarmaya çalıştığımız şu ki, Doğu sorunu var, var ama nasıl. Doğu sorununu bir ganimet bilip, yazıp çizmek var, var ama nasıl... İşte Akçam'ın Doğulu insanları konu edinmiş betiğinin özelliği de bu zaten. Diğer yazanlarımızdan farkı da budur, haklıca..

Akçam, (Şeher Tayfası) adını verdiği öyküsünün bir yerinde şöyle diyor :

Haydo :

"— Acep haşıl, bulgur çorbası, püşürük aşı yiyer mi şeher milleti?"

Şero :

"— Yemezler oğlum. Şeher milleti köylünün çorbasına, haşınına, püşürük aşına tenezzül etmez."

"— En birinci köfteleri vardır ki, vardır."

"— Köfte nasıl olur, heç gördüz mü?"

Haydo :

"— Ben gördüm. Bıldır (geçen yıl) Hoçkar köyüne halam gile gitmiştim. Halam bize köfte yaptı. Öyle tatlıydı ki..."

Şero :

"— Şeher yemeği tatlı olur."

Sona :

"— Neden yaparlar köyfeyi acep?"

Şero :

"— Şeher yemeği yahu, bilmez misin? Her şeyden yapılır."

Haydo :

"— Etten..."

Şero sözü aldı :

"— Etten yapılır, etten, neden yapılacak."

Safo :

"— SAFADA onların canına pirinç pilavı, et yahni, köfte sütlü aş..."

"— Meyvaları da bol alma kızılcuk, panta (Ahlat)..."

Şero :

"— Şeherliler panta yemez. Panta köylü meyvasıdır. Köylüler pantaya benzer, küçük kuru kuru Şeherliler elmaya benzer, kıraza benzer sulu sulu.."

Yine aynı öykünün başka bir yerinde şu satırlar var :

"— Ulan eşek oğlu eşekler, hayvanları ormana niçin soktunuz." Kamçıları yağdırmaya başladı. Safo, Ceyhan'ı korumak için sallanan kamçıların altına kendisini veriyordu. Şero kaçarak canını kurtarmak istedi, Abdul CENGİZ yetiştı, gene kamçıladı. Ceydan ineği görünce durdu :

"— Geberiyor dürzünün malı öbürleri de gebermeli..." dedi.

Atını fiyaka olsun diye piknik alanına sürdü.

(Tayfanın efendileri) :

"— İşte seninki geldi-" dediler. Birisi ayağa kalktı, elini salladı :

"— Bana baksana delikanlı, azıcık gelir misin?.."

Abdul Cengiz efendi askerce selâm çaktı. Yere atlayarak put gibi durdu. Kasabanın ünlü müdürlerini, memurlarını, tüccarlarını tanımıştı. Bekledi merhaba etsin el sıksınlar.

Fakat yerinden teprenen olmadı. Ertuğrul Bey sorguya çekti Abdul Cengiz'i :

"— Oğlum, bu ormanların mukadderatı uhdenize teslim edilmiştir. Çok iyi muhafaza etmeniz lâzımdır."

"— Doğru beyefendi."

"— Bilhassa şu Tellipınar mevkiini..."

"— Başüstüne efendim."

"— Haftada bir başımızı din lendiriyoruz.."

"— Burası mıntıkanın en güzel mesire yeridir efendim."

"— Canım sen onu şimdi bana öğretmeye kalkışma. Bir taraftan insanlara öbür taraftan hayvanlara tahrip ettiriyorsunuz..."

Akçam, *Şeher Tayfası* öyküsünde, çok dertlere nokta koymuş. Orman kenarında sığırlarını yayan köylülerin, orman içine pikniğe gelmiş kasabalılara ne gözlerle baktıklarını, özden hiçbir şey kaybetmeden sermiş ortaya. Örneğin :

"— Onnarın işlerinin adı ney miş meşede?"

"— Zavk etmeye gelirler. Yiyeek getirirler etek etek, somunlar kucak kucak, en birinci şeher somunları..."

"— Getirmeynen, gendileri yiyer."

"— Şeher milleti nezüktür, hepsini yemezler ve de artanı geri götürmezler. Onnar gittikten sonra.."

Hayda da söze karıştı :

"— Beyaz somun kırıkları, et soğan, kokulu kabuklar..."

Nihayet piknikteki eğlenceler, sona erecek. Safo, Şero, Haydo koşup kalanları kapışmayı hayal edecekler fakat, Ceyran ineğin ölümü bu düşün celerini de karınlarında koyacaktır.

SONUÇ

İçerisinden çıktığı ağır hayat koşullarını sanat ile birleş tirip kitap haline getirenler; bugünden çok, yarın alkışlanacaklardır. Gerçek değerlerine gereken ilgi de sanırım ki, o zaman olacaktır.

Anadolu köylerini ve köylülerini kendisine konu edinmiş lere selâm olsun.

"KIBRIS TÜRK ÖĞRETMENLERİ SENDİKASI BÜLTENİNDEN"

Eyleme Efendi Beni Eyleme

PULLAR KALKMIŞ DİLEKÇEDEN GÜNÜDÜR,
İŞİMİZİ AÇIK AÇIK YAZALIM.
NE SÖYLEDİN SEÇİMLERDE,
NE YAPTIN?
İSTER MİSİN YALANLARIN DİZELİM,

HA DEME, DUR DEME, OLACAK DEME,
EYLEME EFENDİ BENİ EYLEME.

OĞULLARIM AHA KAÇAR DIŞARI,
GİDER BİR İŞ DİYE, BİR EKMEK DİYE.

DAĞLAR TAŞLAR,
ACI ACI BAKIŞIR
BU TOPRAĞI YENİ BAŞTAN KAZALIM.

HA DEME, DUR DEME, OLACAK DEME,
EYLEME EFENDİ BENİ EYLEME.

YEME, İÇME, ÇALMA, ÇIRPMA HABİRE,
SÖYLEV, BUYRUK, DEVRİM, PLÂN HABİRE.

YA YAP DEDİĞİNİ,
YA İN AŞAĞI.
YA DA VARIP...

HA DEME, DUR DEME, OLACAK DEME,
EYLEME EFENDİ BENİ EYLEME.

Kıyılan Öğretmenler Ata'nın Huzurunda

Bursa'da Kıyım Devam Ediyor

Mehmet Ali ERDEM
(TÖS Şb. Üyesi)

15-18 Aralık 1969 tarihleri arasında başlayan TÖS ve İLKSEN örgütlerinin almış oldukları boykot kararı; Bursa'da da diğer illerde olduğu gibi başarı oranı yeğ olmuştur. Öğretmenlerin tek vücut halinde birleşmeleri Bursa'daki yöneticilerin uykusunu kaçırmış, bu nedenle ilk kez boykot anında boykotu kırmak amacıyla 14 öğretmeni açığa almıştır. Bu başarılardan, yasalardan ürkerek öğretmenleri görevlerine iade etmiş lerdir. Yöneticiler Bursa'da öğretmenleri sindirmek, yıldırmak TÖS'ü başsız, başarısız duruma düşürmek için TÖS Yönetim Kurulumuzu Orhaneli ve Keles ilçelerine sürgün etmiştir. Yöneticiler, arkadaşlarımızı sürmekle huzura kavuştuklarını zannediyorlarsa aldanıyorlar ve aldanacaklardır.

15.3.1970 tarihinde Öğretmen ler Derneğinde Kıyıma uğrayan arkadaşlara verilen şölen çok kalabalık olmuş, toplantıda boykot nedenleri eleştirilmiştir. Toplantıda yönetici arkadaşlarımızın dipdiri, daha zinde oldukları söyleşilerden anlaşılmıştır.

TÖS Yönetim Kurulu ayrılış nedeniyle tüm öğretmenlerin ve öğretmen dostlarının katılmasıyla ATATÜRK anıtına "ATAM BÜTÜN BASKILARA RAĞMEN YOLUNDAYIZ" yazılı bir çelenk koymuş, saygı duruşunda bulunmuştur. Saygı duruşundan sonra topluca arabalara binilerek şehir dışına kadar konvoy halin de uğurlanmışlardır.

Elbet bizi kıyanlar, yasa dışı tutumlarından ötürü cezalarını Türk halkına verecektir. İnanıyoruz ki, Türk öğretmeni, devrimci olduğu sürece bu kıyım ve zülum devam edecektir. Savaşa devam edeceğiz ödün vermeyeceğiz. Bu dava, var olma, yok olma davasıdır. Amaçlara varıncaya dek davamıza sahip çıkmayan lara bunu ileride daha kesin bir eylemle göstereceğiz. Bizi yolumuzdan hiçbir güç döndürmeyecektir.

Yönetim Kurulumuz yayınlamış olduğu bildiride halka şöyle seslenmektedir. "Devrimciler ölür devrimler yaşar, İl Disiplin Kurulu bizleri buradan uzaklaştırmakla, her şeyin biteceğini sanıyorlarsa aldanıyorlar. Bizler bu savaşın birer eriyiz, yerimizi daha güçlü daha bilinçli arkadaşlar alacaktır. Bizler TÜRK bayrağının dalgalandığı her yerin öğretmeniyiz" demektedirler.

Dava tüm halkın davası, savaş geri kalmışlığın savaşıdır. Eyleminiz kutlu, göreviniz kutlak olsun devrimci arkadaşlarım.

—oOo—

Halkevleri Piyangosu

Halkevleri Genel Merkezi vakıf tesisi amacıyla, 26 Ağustos 1970 tarihinde bir piyango tertiplemiştir. Biletleri, İl Millî Eğitim Müdürlükleri tarafından okullara iletilecektir. Öğretmenlerin ilgilenmeleri yerinde olur.

KISA.. KISA.. KISA.. KISA.. KISA..

TÖS ÖDÜLÜ

Köy Enstitüleri konusunda Genel Yürütme Kurulumuzun bir kararı var. Her yıl vermeye başladığı TÖS ödülünün birini "Köy Enstitülerinde Bilgiyi, Hüneri ve Alışkanlıkları Öğretmen Yöntemi" konusunda yapılacak bilimsel incelemeye ayırmıştır. İnceleme, belge ve gözlemlere dayandırılacaktır. Bu konuda daha geniş açıklamayı gelecek sayımızda yapacağız. Açılan yarışmanın bir yıl içinde sonuçlandırılarak ödülün gelecek 17 Nisanda verilmesi gerekmektedir.

HALÂ SATILIK KÖY İLÂNLARI..

Derebeyliğin at oynattığı Birecik'te, "Kalkınan Birecik" adında bir gazete çıkar. Onda yer alan bir ilânı, 22 Nisan 1970 günlü Milliyet'te Hasan Pulur yayınladı. Okuyalım :

"Suriye hududuna yakın ve Eşref Şentekin'e ait 4200 dönüm (200 kilelik) ve 160 dönümü sulu ŞAVEY köyü acele satılıktır. Müracaat matbaamıza yapılmalıdır."

Bu ilânı TBMM'nin 50. Yıldönümünü kutlarken o Meclisin bugünkü üyelerine ithaf ederiz. Okusunlar, hâlâ ne durumda olduğumuzu anlasınlar!

Birecik, 15 Ekim 1968'de Genel Başkanımızın saldırıya uğradığı yerdir. Baş kışkırtıcının da üç köyü vardı. O yörede kırk köyü olanlar vardır. Düşünün, kırk köyün insanı bir ağanın kölesi! İstenildiği gibi alınıp satılıyor. Bunun da adı demokrasi oluyor. Vay benim köse sakalım!...

ÖĞRETMENLER ŞAMAR OĞLANI MIDIR?

Erzincan'da iki polis, **Mehmet Koşar** arkadaşımızı gece yarısı hastanelik edinceye kadar dövdü. Bartın'ı Cumayanı köyü öğretmeni İlyas Gürkan yatağında başından kurşunla vurulmuş olarak bulundu. Komaya giren arkadaşımız şimdi Ankara'daki hastanede iyileşmeğe çalışıyor. Islâhiye'de eski Şube Başkanımız Murat Sarpkaya karakola çekildi, tartaklandı. Bunlardan yalnız Erzincan olayıyla ilgili olumlu bir cevap alabildik validen.

Bakan, Başbakan bir süre karanlık saldırıdan sonra dut yemiş bülbül gibi susarsa, sonuç elbet bu olur. Ama çok süremez bu! Türk halkı öğretmene saygısızlığı hoş görmez. İyi bilinsin, çok sürmez, süremez!..

HAMİT ÖZMENEK'E SAYGI

Emekli öğretmenlerimizden Hamit Özmenek, Bursa'da öldü. Orada Öğretmenler Bankasında küçük bir işin başındaydı. Daha önce öğretmen örgütlenmesi çalışmalarına emek vermişti. Meslek hayatı da aşağı yukarı İvriz'de, Çifteler'de, Aksu'da köy çocuklarının yetiştirilmesi işinde geçti. Bugünkü öğretmenler içinde O'nun öğrencisi olanlar çoktur. Anısını saygıyla anarız. Hem iyi bir öğretmen, hem de iyi bir insandı. Öğrencilerine, çocuklarına, eşine ve yakınlarına baş sağlığı dileriz.

AFYON'DAKİ KIYIM

Afyon'daki öğretmenler boykota katıldıkları için üçer yıllık kıdem indirimi cezası aldılar. Gazeteler 907 diye yazdı. Arkadaşlar 588 olarak bildirdiler. Daha sonuçlanmayan dosyalar var dediler. Valiyle konuştuk, ne dese değenirsiniz: "Bu ceza az bile!"

Az ise daha ağırını ver beyefendi! Ver ama doğru dürüst ver: Biliyor musun dayandığın 788/65 şimdi yürürlükte değildir. Yürürlükte olmayan bir kanunla nasıl ceza verirsin? Bunun hesabını senden sorarız M. Kemal Şenol beyefendi? Nerede, ne zaman diye hiç telâşlanma. Yakında Danıştayda... Sorarız ve "Tarafsız idare" nin nasıl olması gerekliğini sana ve benzerlerine bir daha öğretiriz.

ISPARTANIN KIZLARI

Isparta, gülüyle ve Millî Eğitim Müdürüyle ünlü bir ilimizdir. Sadık Güneş, Süleyman Demirel'in bacanağı olmaktan gelme bir cesaretle habire öğretmen kıymaktadır. Her halde öğretmenleri kıyıp bitirmiş olacak ki, şimdi yeni konulara yönelmiştir. İmam Hatip okuluna kız öğrenciler almış. Amacı yeni Şuleler yetiştirmek olsa gerek. Her neyse! Şimdi bu imam adayı kızlar Millî bayramlara katılmayacaklarmış. Öyle karar alınmış ve bir yürütme komitesi kurulmuş. Peki okul yönetmelikleri ne oluyor? Ama bırakalım biz yönetmelikleri Adamlar Anayasayı takmıyorlar!

Ne diyelim: "Mübarek olsun!"

GÖÇ 70..

Ankara Televizyonu, Örsan Öymen'in "GÖÇ 70" adlı dokümanter filmini gösterdi. Halkımızın bir bölümü, kadın erkek Almanya trenine binmiş gidiyor. Hepsi genç, dinç ama üzgün. Öyle bir üzüntü ki, diller ile anlatılamaz. Rol değil, hem de gerçek. Hepsi 35 yaşından aşağı insanlar bunlar. Ülkemiz ise hâlâ ümranlık bekliyor. Her şeyi dışardan alıyoruz. Çalışan nüfusun en canlı bölümü dışarı gidiyor. Yetişkinler gidiyor. Hünerliler gidiyor. Öğretmenler gidiyor. Bir tanesi bayan öğretmendi. Eşini ve iki çocuğunu bırakmış gidiyordu. Konuşurken ağladı : "İçim kan ağlayarak gidiyorum. Boykota katıldık, ceza verdiler, moralim bozuldu..." dedi ağladı. Utansın öğretmeni ağlatanlar...

ATATÜRK'ÜN GÖZLERİ

İlkokullardan yetiştirip İmam Hatib'e verdiğimiz öğrenciler, Atatürk'e gâvur diyorlar. Şimdi de başlamışlar O'nun kitaplardaki resimlerinin gözlerini oymaya...

Çocukların ne suçu var? Sen yapana bakma, yaptırana bak! Liseye gitse böyle mi olurdu bu çocuklar? Şimdi devlet parasıyla okuyup Atatürk ve Cumhuriyet düşmanı oluyorlar. Ayart büyüden kuvvetlidir. Bu yavruları ayartıp bu hale getirenler haindir. Çocuklar masumdur.

Hamit Özmenek'i Kaybettik..

Hamit Özmenek'i görmüş, tanımış olanlar duysunlar bilsinler ki, O artık bu dünyada değildir. 6 Nisan 1970'de terketti bizleri. Tekrar görmek umutlarımız, yeniden kahkahalarını duymak, espiri dolu fıkralarını dinlemek, O'ndan insanlık ve dostluk örneği almak olanakları mız, kalmadı.

Gençliğinin üç yılını geçirdiği Yunan işgali süresinde, yaratılıştan sahip olduğu insan sevgisini millî duygularla bilemek olanakları buldu. Köy çocuğuydu. Doğanın köy insanına getirdiği çetin yaşam koşulları O'nu, insanlara yardım etme duyarlığı içinde oluşturdu. Erken yaşta babasız kalmasından olsa gerek, tüm çocuklara engin bir şefkâtle babalık ederdi.

Her işin üstadı, her mesleğin dehası bulunur. En titiz eğit - bilim yazarlarının çizdiği öğretmen portreleri Özmenek'te bulunan eğitmenlik niteliklerini içerememiştir. İnsan severlik, yurt ve ulusa bağlılık, görev aşkı, öz verilik, neşe, örnek eylem ve önderlik, şayet eğitkenlere yeter vasıflar ise, Hamit Özmenek'in yaşantısı, bunları çok çok aşan davranış ve hareketlerle geçmiştir. Bu açıdan bakıldığı zaman Özmenek'in, mesleğin erişilmesi güç yükseltilerine ulaştığı görülür.

Cumhuriyetin ilk yıllarında Alaçam'da başlayan meslek hayatı, Mustafa Kemal ihtilâlinin heyecanı içinde, devrimci atılım ve eylemlerle geçti.

Zaman oldu ki, çocuk babaları sözlerinde durmadılar. Özel idare katkıları sözde kaldı toplattığı 65 çocuğa ilkokulu bitirtebilmek için çırpındı.

YAZAN :

İ Safa Güner

O'nu Kandıra'da tanıdım. Mesleğe O'nun yanında başlamış olmanın kıvancını, her an biraz daha tazelenmiş olarak duymaktayım. Köy çocuklarının okutulup eğitilmesi için vermiş olduğu emek, gösterdiği fedakârlık, katlandığı sıkıntılar, her faniye nasibolamayacak meziyetlerdir. Mustafa Kemal Türkiyesinin eğitim çabaları içinde kıvılcım gibi ışıyan bir girişim, pansiyonlu, yatılı okullardı. Reşit Galip'in bir genelgesi uyarınca, O'nun müdür olduğu okulda da açılması gerekti. Çocukların babaları, un, bulgur ve bu gibi yiyecek maddeleri getireceklerdi. Fakir ya da kimsesiz olan çocuklar için köy toplumu bu görevi yapacaktı. Özel idareler bütçelerinden ödenek ayıracaklar, böylece okul açılamayan köylerin çocukları okutulacaktı. Bu hizmeti üstlenen Özmenek, Kandıra köylerinden

Özmenek insancıl duyguları tükenmez gayreti ve kırılmaz azmi ile bu işi sürdürdü. Azıcık aylığından yıllar boyu süren taksitlerle ödeyebildiği borçlanma pahasına, hizmetten dönmedi.

O'nu Çiftelerde tanıyanlar, kerpiç çamuru çiğnerken, omuzunda taş taşırken, ya da başı kel öğrencileri tedavi ederken görürlerdi. Aksu Köy Enstitüsü'nde savaşın getirdiği kıtlık ve açlıktan öğrencilerini korumak için köy köy dolaştı, dağlar tepeler aştı, yiyecek topladı. Pulur'da Dadaşlarla dadaş oldu. İvriz'de çocukların "Şeker Amca" sıydı. İvrizli öğretmen, usta öğretici ve işçilerinin çocukları, Özmenek'in ceplerinde, şeker, çikolata düdük bulmaya alışmışlardı. Enstitünün bunaltıcı iş yoğunluğu içinde, miniminilerle öylesine dostluk kurabilmek, ancak Özmenek'e özgü nitelikti.

"Kendi Gitti, İsmi Kaldı Yadigâr"

Arifiye'de, Köy Enstitüleri sistemine ve Tonguç ülküsüne yönelen kara saldırıya kahramanca göğüs gerdi. Cesaret ve vefakârlığın erişilmez örneklerini veren Özmenek, Köy Enstitüleri uygulamasında emek veren ülkücülerin unutulmaz bir siması kalacaktır.

Diyarbakır Millî Eğitim Müdürlüğü'nde sevimsiz ve haşin bürokrasiye incelik, ılıklık getirdi. Aktaş ve İzmit yetiştirme yurtlarında kimsesiz çocuklara ana şefkâtından sıcak, baba sevgisinden köklü duygularla, müdürlük yaptı. Özmenek'in görev anlayışı, başarma göstermeliğinden çok derinlerde inanca ve ibadete benzer duygulardan beslenirdi. O'nu örnek alabilen binlerce öğrencisi, ülkenin kalkınma savaşında, olumlu ve verimli hizmetlerine devam ediyorlar. Böylece Özmenek, ülkü olarak sonsuzlara uzayacaktır. Eşi, oğulları, öğrencileri ve dostları sağolsunlar.

Aydınlık Günlerin Muştusu

Mustafa Kazalcı

Köy Enstitülerinin kuruluşunun üstünden otuz, yıkılışından da yirmidört yıl geçmiştir. Buna karşın Enstitüler unutulmamıştır. Tersine bu okulların özünü oluşturan düşünceye, her geçen yıl daha bilinçle sahip çıkılmıştır. Kuruluş tarihi olan 17 Nisan tüm devrimcilerin ve uyanık köylülerin ortak bayramı olmuştur.

Nedir Enstitülerin unutulmazlığını sağlayan düşünce? Neden günümüzün koşullarına uygun, gene böylesi bir atılım istenmektedir? Çünkü; Köy Enstitüleri, nüfusumuzun büyük çoğunluğunu oluşturan köylünün, kendi gücü ve çabasıyla, kendi kurtuluşu için yurdumuzun yapısına uygun olarak atılan ilk ileri adımdır. Salt eğitimdeki boşluğu değil, yönetimdeki boşluğu da doldurmak için girişilmişti Enstitülerin yapımına. İş içinde, eğitim yoluyla uyanan köylü, elbet ilerde egemenliğini başkalarına kullandırmayacak, yönetimde hak istiyecekti. Bayramlarda "Egemenlik kayıtsız, koşulsuz ulusundur" sözünü dinleyip dağılmayacak, "madem ki, ulus çoğunluğu biziz, egemenin çoğunluğu da biz olacağız" diyecekti.

İşte bu düşünce ile kurulan Köy Enstitüleri, egemenliği elinde bulunduranlar yanında, tehlike sezilir sezilmez kapatıldı. Ne var ki, hiçbir zaman Enstitü düşüncesi yok edilemedi. Her geçen yıl bu düşüncede birleşenler çoğaldı. O zaman kapanışına ses çıkarmayan köylü, bugün durumu anladı.

Egemen olanlar bugün gene baskılarını, karalamalarını dün olduğu gibi sürdürüyorlar. 17 Nisanlardan korkuyorlar.

Köy Enstitülerini kimlerin, niçin yıktığı bellidir. Bugün, Enstitülere yazık oldu, yıkılmasaydı şöyle olacaktı, böyle olurdu." gibi yakınmaların hiçbir yarar sağlamayacağı açıktır. Bilinir ki, bu bir yönetim sorunudur. Köylünün devrimci bir yönetim sorunudur. Köylünün devrimci bir eğitimle uyanıp, giderek yönetimde hak istemesini elbette yönetimdekiler istemeyecektir. Enstitüler yerine köy çocuklarını uyutacak imam okulu açmayı yeğleyecektir. Bunca yıl geçtikten sonra bile, "Köy çocukları Enstitüler gibi okullarda eğitilmelidir" denildiğinde yerlerinde duramayacaklardır.

Bu görüşümüzü tanıtmak bakımından bir örnek verelim:

Geçen yıl, 17 Nisanı Tavas TÖS Şubemizde bir bölük halkla birlikte kutlamıştık. Ertesi günü hemen ilçenin kaymakamı, polisi harekete geçti. İfadeler alındı. Şiirle, türküyle, ulusal oyunlarla nasıl siyaset yaptığımız soruldu. Niçin Bağımsız Türkiye dediğimizi, yobaz demekle neyi anlatmak istediğimizi de sormayı unutmadılar. Sonunda İlçe Yönetim Kurulu toplanıp "yargı gereği" (Lüzum-u Muhakeme) kararı verdi. Bu kararlarını il bozdu. Hızlarını alamayıp bu kere niçin 17 Nisan gecesi görev yerimizden ayrıldığımız soruldu. İlçe inzibat komisyonu diye bir kurulu toplayıp hakları olmadığı halde ihtar cezası verdiler.

Bütün bunlarla ne kazanıyorlar. Hiçbir şey. Ama yitirdikleri çok şey var .Onlar üstümüze geldikçe biz daha hızlı gideceğiz. 17 Nisanları daha güzel kutlayacağız.

Tanyeri aydınlık günlere gebedir. Bu aydınlığın ışıkları hergün daha çok belirliyor. 17 Nisanların gücü bu aydınlığın muştusudur.

Halka Dönük Eğitim

«Kıbrıs Türk Öğretmenleri Sendikası Bülteninden»

Halka dönük eğitim sözcüğü çok kullanılmış olmasına rağmen henüz yeter derecede açıklığa kavuşmuş değilir. Aslında halka dönük eğitim sözü bile yanlıştır. Çünkü bu sözle, eğitim sanki bir bütün olarak halka dönecektir. Gerçekte ise halk eğitimi esastır.

Halka dönük eğitim sözcüğünü daha iyi anlayıp temellendirebilmek için, önce halka dönük olmayan bugünkü eğitim düzeninin bir eleştirisini yapmak gerek.

Türkiye'de ve Kıbrıs'ta bugüne dek uygulanmış ve halen uygulanmakta olan eğitim düzeni tamamen egemen çevrelerin çıkarlarına göre düzenlenmiştir.

İlkokuldan üniversiteye kadar yapılan bütün eğitimde öğrencilerin egemen çevrelerin ihtiyaçlarına göre şartlandırılması ve yetiştirilmesi planlanmıştır.

Egemen çevrelere öğrencilerin özel mülkiyetçi ve sen-ben kavgası yapan bireyci insanlar olarak yetişmesini istemek tedir.

Daha düne kadar ilkokul birinci sınıf öğrencilerine okuttuğumuz eski alfabenin ne denli özel mülkiyetçi ve bireyci fikirler taşıdığını örnekler üzerinde görelim.

"— Anne BANA top al ,
— Suna al SANA top.
— Kaya BANA taş bul.
— Al SANA beş tane taş.
— İşte SANA iki tane elma. Al ye.
— BANA yok mu anne?
— İşte SANA iki tane Suna."

Ne gariptir ki, biz önce küçükleer senin benim kavgasını resmî öğrenim kurumlarında öğretir, sonra da ip ve topu paylaşamayan çocukları: "Susun beraberce oynayın" diye azarlamak yönüne gideriz.

" — İşte bir ip, bir top. Gül ipi SEN al, topu da BEN.

Yok eşim, ip SENİN olsun, topu BANA ver." bölümünün doğrusu şöyle olabilirdi:

"— İşte bir ip, bir de top. Ip bizim, top bizim, oyun bizim, neşe bizim.

Yeni alfabe de taşıdığı fikirler yönünden pek farklı değildir. Ancak bunu söylerken yeni alfabenin her yönüyle düşünülerek kasıtlı hazırlanmış bir kitap olduğunu söylemekten çok şunu belirtmek istiyoruz:

Alfabe uzun uzun düşünülmesi ve ondan sonra hazırlanması gereken bir kitaptır. Aslında çok daha yoz özlemleri çocuğa aşılayan nice kitap vardır. Biz bunları burada saymıyoruz. Fakat şunu belirtelim ki, egemen sınıf çocuk kitaplarını üzerinde hassasiyetle durmakta ve çocuğun egemen sınıfın çıkarlarına ve özlemlerine uygun bilgilenmesini sağlamağa çalışmaktadır.

Alfabenin durumunu kısaca eleştirdikten sonra rahatça söyleyebiliriz ki; ilk öğretim küçük çocuklara okuma-yazma öğretmenin yanısıra körpe beyinlere kasıtlı bilgiler yüklemektedir.

Orta öğretim ise ilk öğretimin bir uzantısı olup, basit mantık oyunlarıyla gençlere özel mülkiyetçi ekonominin üstünlüğünü, üstünlüğünü benimsetme çabasındadır.

Yüksek öğrenim ise daha çok meslek öğrenimidir. Egemen sınıf, robotlaşmaya hazırladığı öğrencinin tam bir üretim aracı olmasını meslek öğrenimiyle sağlamak dileğindedir.

Öğretim kurumlarının toplum sorunlarını dert edinmesi ve toplum sorunlarına çözüm getirebilecek bilgileri öğretmesi gerekmektedir. Oysa bizdeki eğitim konuları, egemen çevrelerin emrinde birer robot yetiştirme merkezleridir.

Saldırıya Nasıl Uğradık

(Baştarafı sayfa 1'de)

ler bilimsel dünya görüşünü, positif düşünüş tarzını, öğrencilerimize öğretmeye çalışmak ta idik. Atatürk devrimleri, positif dünya görüşüne sahip olmıyan kişi tarafından değerlen tif dünya görüşüne sahip olmıyan kişi tarafından değerlendirilemez. Böyle bir kişi için Atatürk devrimleri, ya Türk toplumu için kötü hareketler (Böyleleri Türk toplumunu düşünmezler ya!) olmuştur, ya da tarihî bir olup bittidir. Positif dünya görüşü olmadan bir memlekette bilim adamı yetişemez, bilim gelişemez. Positif dünya görüşü olmıyan bir memlekette Atatürk yoktur, devrimcilik yoktur. İşte biz varetmeye çalışıyorduk.

Karşımızda ise şeriatı savunuyorlardı. Onlara göre şeriat Tanrı düzeni idi. Kul düzenleri, ondan mükemmel olamazdı. İşte bu derece yobaz, Ortaçağ karanlıkları içine gömülmüş olanlar, bir takım çıkarcı çevreler tarafından örgütlendiler.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı törenlerinin dağılımında şahsımıza gibi görünen, ama aslında Atatürk'ün dünya görüşüne karşı olan bu saldırıyı gerçekleştirdiler. Yağmur duası olacak diye mezarlık alanına topladıkları onbeş kişiyi üzerimize kışkırttılar. Üçbin kadar kişi, çıkarcı çevrelerin örgütlemesi ve uydurulan sloganlarla, T.C. Karaman Adliye binasını basmak ve biz iki öğretmeni linç etmek istediler. Bu çıkarcı ve gerici çevreler, Milli Nizam Partisi, A.P. ileri gelenleri, Milliyetçi Öğretmenler Derneğinin yobazları ve İlim Yayma Cemiyeti gibi şeriat düzeni özleyicileri idi.

Adlî makamlar ise suçlulardan, önce suç üstü şekline göre ifade aldıkları halde, sonradan çeşitli baskılar nedeniyle, suçluları serbest bırakmak için olayı genel hükümlere göre yargıladılar. Sonra Kaymakamın jipiyle Konya'ya kaçırıldık. Ertesi gün, Valiliğe, can güvenliğimizi sağlaması için dilekçe vermek üzere gittik.

Makamlarında ne Konya Valisi, ne de bir muavini vardı. Orada bulunanlar ise dilekçeyi kabul etmekte yetkili olmadıklarını söylediler. Sonunda dilekçemiz kabul edilmedi. Bir Türk vatandaşı Türkiye'de Türk makamlarına can güvenliğinin korunması için dilekçe vermek istiyor da, bırakın tedbir v.s. alınmasını, dilekçesi kabul edilmiyor.

Olaylardan önce Karaman Kaymakamı ile Konya Valisi tesadüfen (!) izinli olmaları çok ilginç! Daha önce de, olaylar çıkabileceğini, bizi kaç günden beri rahatsız ettiklerini, Kaymakama da bildirmiştik.

Atatürk'ün devrimlerini savunmanın, saldırma şeklindeki bir tepki ile karşılandığı bir ortamda yaşıyoruz bugün".

Karaman Lisesi
Felsefe Öğretmeni
Mustafa GÜLEROĞLU
Karaman Lisesi
Matematik Öğretmeni
Celâlettin ÖZVERİ

TÖS'den Öğretmen Ailelerine Yardım

1 Ocak 1970'den bu yana TÖS'lü öğretmenlerden ölenlerin ailesine yapılan yardımlar:

	Adı Soyadı ve Adresi	Şubesi	
1 —	Bekir Tiryaki Hınıs TÖS Şubesi	HINIS	1.500.—
2 —	Zihni Toksoy	VİZE	"
3 —	Hasan Hüseyin Uzar	SEYDİŞEHİR	"
4 —	Ali Haydar Çakmak	GÜNEY	"
5 —	Ali Tunbat	ÇAL	"
6 —	Kadir Yağız	DENİZLİ	"
7 —	Hüseyin Oğuz	ARDEŞEN	"
8 —	Ali Ertaş	KONYA	"
9 —	İmdat Bekar	İSTANBUL	"
10 —	Yunus Ege	ILGAZ	"
11 —	Mehmet Sezgin	KOFCAR	"
12 —	Aziz Ülger	HEKİMHAN	"
13 —	Yunus Levent	BORÇKA	"
14 —	Hüseyin Can	İPSALA	"
15 —	Cemal Özer	SAMSUN	2.000.—
16 —	Hüseyin Şahin	ELBİSTAN	1.500.—
17 —	Ali Coşkun	İNEGÖL	"
18 —	Yakup Demir	LÜLEBURGAZ	"

NOT: 1 Ocak 1970'den 10.4.1970 tarihine kadar ölen TÖS'lü öğretmenlerin ailesine yapılan yardım tutarı 27.770 liradır. Ailelerine ödenmiştir.

Boykot Nedeniyle Disiplin Uygulamaları

(Baştarafı sayfa 1'de)

kesin bir hükümle yasaklamıştır. 788 sayılı yasanın 55. maddesi ile 657 sayılı yasanın 130. maddesi de aynı nitelikte hükümler taşıdığı için, disiplin cezası verecek makam veya kurullar, belli bir süre tanıyarak savunma istemek zorundadırlar. Savunma alınmadan verilecek disiplin cezaları, yukarıda işaret edilen yasa maddelerine aykırı olacağından, bir üst kurulca bozulmaya veya Danıştayca iptale mahkûmdur. İster boykota katılmaktan, isterse teşvik ve tahrik etmekten dolayı olsun, savunma istendiğinde verilecek cevap kısaca şöyle olmalıdır:

"Demokratik ve insan haklarına dayanan bir Anayasa düzeninde, düşünceleri açıklamanın çeşitli yollarından biri de uyarı boykotudur. Bu eylem öğretmen olarak sorunlarımızı, yöneticilere ve kamuoyuna yoğun bir biçimde gösterebilmek için Anayasal bir hakkın kullanılmasından ibarettir. Birlikte düşünce açıklama özgürlüğünün bir uygulaması olarak tümüyle Anayasaya uygun olan bu eylemden dolayı disiplin cezası verilmesi, hukuka uygun düşmez."

Daha ayrıntılı bir savunma yapma olanağı bulunmakla beraber, disiplin cezası verme yetkisi, caminin büyüklüğüne bakmadan bildiğini okuyanların elinde olduğu için, savunmanın ayrıntılı olması, hiçbir yarar sağlamamaktadır. Savunma isteme yolu, savunma yapanın haklı olup olmadığını araştırmak için değil, yasalardan doğan bir formaliteyi yerine getirmek için kullanılmaktadır.

DİSİPLİN CEZALARI:

Öğretmenlerin dört gün süreyle eğitim, öğretim ve yönetim görevlerini yapmamasından ibaret olan boykot eylemi, yurdun altmış yedi ilinde, altmış yedi tür uygulamaya yol açtı. Aynı eylem karşısında bu kadar çeşitli uygulamanın yasayla, hukukla, hatta mantıkla açıklanması olanağı yok. Bununla birlikte biz buradaki açıklamalarımızı sadece disiplin kurullarınca verilen disiplin cezalarına ve bu cezalara çarptırılan öğretmenlerin yapması gereken işlemlere hasrederek sürdüreceğiz.

ILKOKUL ÖĞRETMENLERİNİN DURUMU:

Ilkokul öğretmenleri hakkında yapılan disiplin soruşturmaları İl Millî Eğitim Disiplin Kurullarınca incelenip karara bağlanmaktadır. Boykota katılan ilkokul öğretmenlerine verilen disiplin cezaları da ilden ile değişiklik gösterdiği için bu kurullarca verilen çeşitli cezaları ayrı ayrı inceleme zorunluluğu vardır.

a) Maaş kesimi cezaları:

4357 sayılı yasanın 7/B maddesi gereğince verilecek maaş kesimi cezaları, birinci defasında ancak bir günlükten üç günlüğe kadar verilebilir. Üç günlüğe kadar maaş kesimi cezalarına, Bakanlık Disiplin Kurulu önünde itiraz edilemez. Fakat idarenin hiçbir eylem ve işlemi, yargı denetimi dışında bırakılamıyacağı için bu cezaların iptali istemiyle, Danıştaya dâva açılabilir. Dâva açma süresi, cezanın yazılı olarak bildirilmesi (Tebliği) tarihinden itibaren on gündür.

Üç günlük maaş kesimi cezalarına itiraz bakımından Danıştay ile Millî Eğitim Bakanlığı arasında görüş ayrılığı vardır. Millî Eğitim Bakanlığı Disiplin Kurulu, üç günlük maaş kesimi cezasına itiraz edilemiyeceği görüşündedir. Yapılan itirazları da bu gerekçe ile reddetmektedir. Halbuki Danıştay üç günlük maaş kesimine itiraz edilmeden açılan dâvaları incelememekte ve Bakanlık Disiplin Kuruluna tevdi kararı vermektedir. Bu durumda Bakanlık Disiplin Kurulu, bu cezaya itiraz edilemiyeceğine karar verse bile önce itiraz edip, sonra dâva etmek gerekir. İtirazın süresi cezanın yazılı olarak bildirilmesinden itibaren 15 gündür. Demek ki, 4357 sayılı yasanın 7/B maddesi gereğince verilen bir ve iki günlük maaş kesimi cezalarına itiraz edilmeksizin ongün içinde Danıştaya dâva açmak, üç veya daha fazla süre maaş kesimi cezalarına onbeş gün içinde Bakanlık Disiplin Kuruluna itiraz etmek gerekiyor. İtiraz Bakanlık Disiplin Kurulunca reddedilirse, bu kararın yazılı olarak bildirilmesinden itibaren on gün içinde Danıştayda dâva açma hakkı da vardır.

4357 sayılı yasanın 7. maddesinin son fıkrası, 788 sayılı yasaya atıf yaptığı için bazı disiplin kurulları, maaş kesme cezalarını 788 sayılı yasanın 30. maddesine göre vermektedir Kaç günlük olursa olsun bu madde gereğince verilecek cezalara, Bakanlık Disiplin Kurulu önünde itiraz olanağı vardır. İtirazın reddi üzerine, yukarıdaki paragrafta anlatıldığı biçimde, Danıştaya dâva açılabilir.

b) Kıdem indirimi, derece indirimi, göreve son verme (geçici çıkarma) ve meslekten çıkarma cezaları:

Bu cezalar, hangi yasa hükmüne dayanılarak verilirse verilsin, Bakanlık Disiplin Kuruluna itiraz edebilirler. İtiraz edilmeden Danıştayda dâva açılamıyacağı için, önce itiraz hakkı kullanılmalıdır. Itiraz süresi, cezanın yazılı olarak bildirilmesi tarihinden itibaren onbeş gündür. İtirazın reddi üzerine Danıştaya dâva açma süresi de, yine Bakanlık Disiplin Kurulu kararının yazılı olarak bildirilmesi tarihinden itibaren on gündür.

Memuriyetten çıkarma, bir disiplin cezası olmayıp idarî bir tasarruf olduğundan, disiplin kurullarınca değil, Bakanlık Müdürler Komisyonunca verilebilir. Bu halde, kararın yazılı olarak bildirilmesi tarihinden itibaren doksan gün içinde ,Danıştayda iptal dâvası açmak gerekir. 657 sayılı yasa memuriyetten çıkarmayı da disiplin cezası olarak saymıştır; ancak bu büküm henüz yürürlüğe girmemiştir.

c) 788 sayılı yasanın 65. maddesi:

Bazı İl Millî Eğitim Disiplin Kurulları boykota katılan ilkokul öğretmenleri hakkında, 788 sayılı yasanın 65. maddesini uyguluyarak derece indirimi (Sınıf tenzili) cezası vermektedirler. 788 sayılı yasanın 65. maddesi, "Tatili eşgel" adı altında grevi yasaklamaktaydı ve halen yürürlükten kaldırılmıştır. Aynı konuyu düzenliyen, 657 sayılı yasanın 27. maddesi yayınlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girmiş ve 788 sayılı yasanın 65. maddesini yürürlükten kaldırmıştır. Yürürlükten kaldırılmış olan bu maddenin uygulanması halinde de, onbeş gün içinde, Bakanlık Disiplin Kuruluna itiraz edilmeli, itirazın reddi halinde on gün içinde Danıştaya başvurulmalıdır

ORTA DERECELI OKUL OĞRETMENLERININ DURUMU:

Orta dereceli okul öğretmenlerinin disiplin işleri, Millî Eğitim Bakanlığı Disiplin Kurulunca yapılır. Bu derecedeki öğretmenler için disiplin hükümleri 1702 sayılı yasada yer almıştır. Bu yasada hüküm bulunmaması hallerinde, 788 sayılı yasanın disiplin hükümleri uygulanır. Bakanlık Disiplin Kurulunun kararlarına karşı, cezanın yazılı olarak bildirilmesinden (Tebliğ) itiraben on gün içinde Danıştaya başvurarak temyizen inceleme istemek gerekir.

Türkiye Öğretmenler Sendikası Şubelere gönderdiği bir genelge ile maaş kesimi cezalarına itiraz ve dâva işlerinin şubelerce yürütülmesini istemiştir Genel Merkezin bu konuya ilişkin binlerce dâvaya yetişmesi olanağı yoktur. Maaş kesiminden daha ağır cezalara, süresi içinde itiraz edilip, Bakanlık Disiplin Kurulu'ndan red kararı alınması, yani cezanın onaylanması halinde, Danıştay'a dâva açma işi, Genel Merkezce yürütülecektir. Ancak sürenin on gün gibi çok kısa bir süre olması, gerekli belgelerin derhal Genel Merkeze ulaştırılmasını zorunlu kılmaktadır.

Öğretmen ve Karşı Güçler

(Baştarafı Sayfa 3'de)

çağdaş Türkiye'yi yaratmak, özgür bir Türkiye kurmaktır.

Bunları gerçekleştirebilmek için de sendikal sorunlara eğilmek, tüm öğretmenler olarak bir örgüt altında toplamak zorundayız. Bir öğretmene yapılan saldırı tüm öğretmen topluluğuna yapılan saldırıdır.

Hepimiz birer devrimci öğretmenler olarak geleceğin Türkiyesi için bir çatı altında toplanmalıyız. Sorunlarımızı ancak böyle çözümleyebiliriz.

Eğer böyle bir olguyu gerçekleştirmezsek, yukarıda sıralanan saldırılar daha da artacaktır.

Ser Yayınları Öğretmenler İçin Kitap Fiatlarında İndirim Yaptı

TÖS ŞUBE BAŞKANLIĞINA

Bir grup devrimci arkadaşın kurup yürüttüğü, belli bir kişinin mülkiyetinde olmayan SER YAYINEVİ siz öğretmen dostlarla gerçekten içten ve yakın bağlar kurmak amacındadır.

SER YAYINLARI günâhı ve sevabı, kazancı ve kaybı, zararı ve yararı ile yürüttüğümüz devrimci hareketindir.

Yayınevimizin ilk iki kitabı - Ekim Dersleri ve Faşizme Karşı Birleşik Cephe - toplatıldı ve iki arkadaşımız bir süre tutuklandılar. Yayın alanında:

a) Gerçekten doğru ve eksiksiz kitaplar yayınlamayı,
b) Ülkemizde tanınmayan büyük savaşçıları tanıtmayı (ki yeni çıkan Vietnam İşçi Partisi Birinci Sekreteri Le Duan'ın kitabı, Dimitrov ve ileride çıkacak olan Arnavutluk Lideri Enver Hoca'nın kitabı bu tavrımızın bir kanıtıdır).
c) Emekçiler için geniş ve büyük bir öğrenci yayınının ön hazırlığını yapmayı bir görev ve sorumluluk olarak üstleniyoruz.

Devrimci kavgada her zaman önemli bir yeri olan öğretmenlere bu yayınları iletmek amacındayız, bu nedenle bütün öğretmenlere yayınlarımızı *sizin aracılığınızla ve toplu olarak* % 25 *indirimli göndermek* istiyoruz. Tek tek göndermenin masrafı ve diğer güçlüklerinden dolayı topluca göndermenin daha uygun ve yararlı olacağı kanısındayız. Eğer sizin bu konuda aracılığımız mümkün olmazsa, bölgenizdeki devrimci yayınlar satan kitapçıların adreslerini bize iletmeniz ricamız olacak. Ayrıca, öğretmen arkadaşların Ser Yayınları dışındaki istedikleri diğer devrimci yayınları (kitap, dergi, broşür vb.) sağlamayı bir görev olarak üstlenmek istiyoruz., Her devrimci yayını bulup en kısa zamanda sizlere iletebiliriz.

Bize yardımcı olacağınız inancındayız. Saygılarımızla.

SER YAYINLARI

KİTAPLARIMIZIN LİSTESİ:

- ★ **MAO TSE TUNG — Seçme Eserler/Birinci Cilt /İkinci Kitap.**
- ★ **LE DUAN — Vietnam Sosyalist Devrimi (8 lira).**
- ★ **MAO TSE-TUNG — Seçme Eserler/Birinci Cilt/Birinci Kitap (8 Lira).**
- ★ **V. I. LENİN — Kültür ve Kültür İhtilâli Üzerine (8 Lira).**
- ★ **IBARROLLA — Marksist Açıdan Ekonomi Politik (6 Lira).**
- ★ **DIMITROV — FAŞİZME KARŞI BIRLEŞİK CEPHE (10 Lira).**
- ★ **MAO TSE-TUNG — HALK SAVAŞINDA TEMEL TAKTİKLERİ (5 Lira).**
- ★ **L. TROÇKİ — EKİM DERSLERİ (6 Lira).**

Öğretmenlerin, devrimcilerin, incelemecilerin yakından ilgilendikleri kitap: Köy Enstitülerinin kurucularından, Tonguç'un yakın arkadaşı

HÜRREM ARMAN
'ın yazdığı
PİRAMİDİN TABANI
KÖY ENSTİTÜLERİ VE TONGUÇ

540 sayfa, 42 resim, 20 T.L.. Öğretmen ve öğrencilere heryerde %25 indirimli satılır. On ve daha fazla isteyen TÖS ve İLKSEN şubelerine ve kitapçılara %40 indirimli gönderilir. Ödemeli isteme adresi: Hürrem Arman P.K. 126 Ulus-Ankara.

Devrimci Öğretmenlerin Gazetesi:

YENİGÜN
GÜNLÜK SİYASÎ HALK GAZETESİ

Çileli yaşamlarının yanısıra devrimci görevlerini de yerine getirmek için bütün güçleriyle savaşan öğretmenlerimizin sorunlarına YENİGÜN'de sayfalar ayrıldı.

"ÖĞRETMEN ve SORUNLARI" sütunları öğretmenlerimizin sorunlarına açıktır.

Köylülerin sorunlarını, köy mektuplarını ,köyünüzden röportajları "KÖYDEN KENTE — KENTTEN KÖYE" sayfasına gönderiniz. Mutlaka değerlendirilecektir.

BÜTÜN DEVRİMCİLERİN - İŞÇİLERİN - KÖYLÜLERİN - ÖRETMENLERİN GÜNLÜK GAZETESİ YENİGÜN'dür.

★ YENİGÜN'Ü ALINIZ
★ YENİGÜN'E ABONE OLUNUZ
YENİGÜN GAZETESİ
Rüzgârlı Sokak/ANKARA

TÖS Gazetesine Abone Olunuz

Türkiye Öğretmenler Sendikası adına
Sahibi ve Yazışleri Müdürü: Osman K. AKOL
Haberleşme Adresi:
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı Saray AP. No. 14-1
Yenişehir — ANKARA
Telefon: 17 49 27 — 12 99 46
Dizgi ve Tertip: TÖYKO matbaası
Baskı: Ulusal Basımevi